№ 194 (23.352) • 2016 гъэм жэпуэгъуэм (октябрым) и 5, бэрэжьей • Тхьэмахуэм тхуэ къыдок • И уасэр зы тумэнщ •

Бюджет ахъшэр КІУЗКІУЗ Юрий: кънзэрагъэсэбэпым экономикэми хабзэми я лъэныкъцэкІэ еплъын хуейщ

и Унэм дыгъуасэ щызэхэтащ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Хабзэр къызэгъэпэщынымкІэ зэзыгъэуІу и зэхуэсымрэ Экономикэ, жылагъуэ шынагъуэншагъэмкіэ советымрэ зэщіыгъуу ирагъэкіуэкіа зэіущіэр. Абы щытепсэльыхьащ экономикэ зэхущытык эхэр щ эуэ шызэтрагъэувэ лъэхъэнэм бюджет ахъшэр къызэрагъэсэбэпыр егъэфІэкІуэным пыщІа Іуэхухэм.

- Мы ІэнатІэм щалэжь хабзэншагъэхэр экономикэм шынагъуэ нэхъ къезытхэм ящыщщ, - жиІащ зэІущІэр къыщызэІуихым КъБР-м и Іэтащхьэм, - апхуэдэу щыщыткіэ, апхуэдэ хабзэншагъэхэм экономикэми хабзэми я лъэныкъуэкІэ ябгъэдыхьэн хуейщ.

Республикэм и кІэлъыплъакіуэ-къэпщытакіуэ органхэм лэжьыгъэ пыухыкІа ирамыгъэкІуэкІыу пхужыІэнукъым, къыхигъэщхьэхухабзэншагъэу гъэхэм нэгъуэщІ лъэныкъуэкІи егупсысыпхъэщ.

жиІащ финансхэм и Іэна- зэІухауэ щытын зэрыхуейр

тІэм щылажьэ ІэщІагъэлІхъуэным КъБР-м и ПравитекІащ Кіуэкіуэ Юрий, кіуэтэху льствэри хэту елэжьыпхъэу нэхъыбэ къызэрилъытэр. Апхуэдэу къыщІагъэщ. Ауэ а бжы- абы къыхигъэщхьэхукІащ программэ хэхахэм япкъ иткІэ къаутІыпщ ахъшэр зэ-

икІи мы Іуэхум хабзэхъумэ икІи мыбдеж КъБР-м и прохэм я щіэныгъэм хэгъэ- органхэмрэ жылагъуэ зэгухьэныгъэхэмрэ зэрыхэтыпхъэр. КІуэкІуэ Юрий къызэхуэсахэм гу лъаригъэтащ экономикэм пыща уголовнэ qexyxeyl илъэс бжыгъэкІэ щра-КъБР-м и Іэтащхьэм рытрагуашэ щіыкіэр нэхъ гъэкіуэкі къызэрыхъур пшэ- кіэ, хабзэм къемызэгъыу

«Урысей зэкъуэт» по-

литикэ партым КъБР-м

щиіэ щіыпіэ къудамэм и

жэрдэмкіэ дыгъуасэ ирагъэкіуэкіащ гъэса-

кіуэхэмрэ егъэджакіуэ-

хэмрэ щагъэлъэпіа зэіу-

бэрдей-Балъкъэр Респуб-

ликэм и Парламентым и

депутатхэу Жанатаев Сэ-

лимрэ Киреевэ Надеж-

дэрэ, КъБР-м Егъэджэ-

ныгъэмкіэ, щіэныгъэмрэ

щІалэгъуалэм я Іуэхухэм-

кІэ и министерствэм

Олег. ЗэlущІэм кърагъэб-

лэгъат Налшык къалэм,

республикэм и куейхэм я

курыт еджапІэхэмрэ са-

бий садхэмрэ я лэжьакіуэ,

Зэіущіэр къызэіуихащ

икІи иригъэкІуэкІащ пар-

тым и шІыпІэ гъэзэщІакІуэ

комитетым и унафэщІым

и къуэдзэ Шурдым Ма-

КъулыкъущІэхэр щіэхэм ехъуэхъуащ икіи

саугъэтхэмрэ

къахуеджащ

Балэ

егъэджакіуэ

къыбгъэдэкІыу

гъэсакІуэ,

пажэхэр.

динэ.

куратурэм и зэфіэкі псори къигъэсэбэпыну къызэрыпэщытым.

КъБР-м и Іэтащхьэм къыхигъэщхьэхук ащ террорикІыхьліыхь ящіу змэмрэ экстремизмэмрэ я идеологием пэшІэтынымчынкіэ Іэмал зэримыіэм Іэщэ, наркотикхэр зэрызэб

лагъэкІым ебэнынымкІэ лэжьыгъэхэр щІэгъэхуэбжьэн зэрыхуейр. «Терроризмэмрэ экстремизмэмрэ я лъэныкъуэкІэ къапштэмэ, дэ тхузэфіэкіащ щіэпхъаджагъэхэр къэмыхъун папщІэ зыхуеину Іуэху нэхъыщхьэхэр зэфІэдгъэкІын. Апхуэдэ бгъэдыхьэкІэ къахуэгъуэтын хуейщ къызэрыгуэкІ уголовнэ хабзэншагъэхэми», - жиlащ Кlyэкlyэ Юрий зэlущlэм и

кІэухым. ЗэІущІэм хэтащ Урысей Федерацэм и Президентым и полномочнэ лІыкІуэу Кавказ Ищхъэрэ федеральнэ округым щыІэм и аппаратым КъБР-м къегъэщІылІа и федеральнэ инспектор нэхъыщхьэ Канунников В. А., КъБР-м и Парламентым и УнафэщІ Егоровэ Т. Б., КъБР-м и премьер-министр Мусуков А. ТІ., кІэлъыплъакіуэ-къэпщытакіуэ органхэм, хабзэхъумэ ІэнатІэхэм, КъБР-м и Жылагъуэ палатэм, цІыхухэм я хуитыныгъэхэр хъумэным къыщхьэщыж организацэхэм я унафэщІхэр, республикэм и муниципальнэ щІыналъэхэм я администрацэхэм я Іэтащхьэ-

Ä махуэм зыхэплъа Іуэхухэм ятеухуауэ докладхэр ящІащ КъБР-м и прокурор Жариков О. О., къэрал кІуэцІ ІуэхухэмкІэ министру КъБР-м щыІэ Ромашкин И. К., КъБР-м финансхэмкІэ и министр Лыхь З. А., Бахъсэн муниципальнэ районым и щІыналъэ администрацэм и Іэтащхьэ Сыжажэ Хь. Л. сымэ.

> КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-ІуэхущІапІэ.

• Дыгъуасэ

ГъэсакІуэхэмрэ АБЫ кърихьэліат Къэ-егъэджакіуэхэмрэ ягъэлъапіэ

удз гъэгъахэмрэ ахъшэ ІэщІалъ- волъхьэ, хьащ. Балэ Олег абыхэм КъБР-м хуэхъуным егъэджэныгъэмкіэ, щіэ- зыр. ныгъэмрэ щіалэгъуалэм тыгъэ нэхъыщхьэу къэфя Іуэхухэмкіэ и министр лъытэри - фи гъэсэнхэм чиифіэхэр фи бэу, фи Емуз Нинэ зэрызакъыхуи- къыфхуа!э пщ!эмрэ лъа- пщ!эмрэ гъазэ тхыгъэм: «ПщІэ гъуныгъэмрэщ. Ар къэ- лъагэу, гукъыдэжыр мыу-

гъэсакіуэхэ, зылэжьам зыхуэтщІ егъэджакіуэхэ, егъэджэ- лъэпкъыр къыхуэарэзыщ, нэншэу фыпсэуну!». ныгъэм и ціыху пажэхэ! и къалэным пэлъэщу Гурэ псэкіэ сынывохъуэ- аращ. Фэ щіыналъэм кіэ ягъэнщіащ Къэбэрхъу фи махуэ лъапІэмкІэ! хуэвлэжьыр зыхуэдизыр дей-Балъкъэрым Щэнха-Сабийм и цІыкІугъуэм къыпхуэмыхутэну Іуэху- бзэмрэ гъуазджэмкІэ и къыщыщІэдзауэ балигъ шхуэщ. Дэтхэнэ зыми гъэ- колледжым и гъэсэнхэм. хъуху фадолажьэ, щіэны- сакіуэ диіэщ, гъуэгу захуэ гъэрэ гъэсэныгъэрэ яхы- дытригъэувауэ, гъащІэм

къыщалъхуа дыхуигъэјущауэ. Сыхуейт щІыналъэм зэгуэр сэбэп фи мурад дахэхэр къывэхувогъэхьэ- хъулІэу, фыузыншэу, фи Фызыщі эхъуэпсри Іуэхущі афэм и фіыгъуэ куэд флъагъуу, гъэсэн зэнэмысымрэ цІыхубэр, жьыхыу, зэфІэкІхэр гъу-

Зэјущјэр уэрэд дахэхэм-

ФЫРЭ Анфисэ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм узыншагъэр хъумэнымкіэ и министрым и Іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и Указ

1. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм узыншагъэр хъумэнымкІэ и министру гъэувын Расторгуевэ Светланэ Александр и пхъур. 2. Мы Указым къару егъуэт абы Іэ щыщІэздза махуэм щегъэжьауэ.

> Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и КІУЭКІУЭ Юрий.

Налшык къалэ 2016 гъэм жэпуэгъуэм и 4 *№120-УГ*

КІуэкІуэ Ю. А. къыдигъэкІа Указым ипкъ иткІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм узыншагъэр хъумэнымк о и министру игъзуващ Расторгуев э Светланэ

КъБР-м и Іэтащхьэ КІуэкІуэ Юрий дыгъуасэ къыдигъэкІа Указым ипкъ иткІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм узыншагъэр хъумэнымкІэ и министру игъэуващ Расторгуевэ Светланэ, КъБР-м узыншагъэр хъумэнымкІэ и министрым и

къуэдзэу лэжьар. Расторгуевэ Светланэ Александр и пхъур 1967 гъэм Налшык къалэм къыщалъхуащ. Лэжьэн щІидзащ 1984 гъэм. Урысейм Узыншагъэм кІэлъыплъынымкІэ и управленэу КъБР-м щыІэм и унафэщІу илъэсибгъум щІигъукІэ щытащ. 2015 гъэм къыщыщ Іэдзауэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм узыншагъэр хъумэнымкіэ и министрым и къуэдзэщ. Щхьэгъусэрэ бынитірэ иіэщ.

> КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхущіапіэ.

• КъБР-м и Парламентым и Президиумым

Республикэм лэжьак Гуэ къакІуэхэм я Іуэхум топсэлъыхь

КъБР-м и Парламентым и Прези <u>диумым и иужьрей зэlущlэм къыщаlэ</u> тащ Іэпхъуэшапхъуэхэм я Іуэхур. Абы теухуауэ депутатхэм я пащхьэ доклад щищащ КъБР-м щыіэ МВД-м Іэпхъуэшапхъуэхэм я ІуэхухэмкІэ и управленэм и унафэщіым и къалэнхэр піалъэкіэ зы-гъэзащіэ Зэгъэщтокъуэ Мурат.

АБЫ ЗЭРЫЖИІАМКІЭ, мы Іуэхур зыхуэ-фащэ Іэнатіэхэм я нэіэм зэпымыууэ щІэтщ икІи иужьрей илъэс зыбжанэм къриубыдэу зэхъуэкІыныгъэшхуэ иІэкъым. Япэхэми хуэдэу, иджыри ди цІыхухэр Урысейм и нэгъуэщІ щІыналъэхэм мэlэпхъуэ, ауэ абыхэм я бжыгъэр гъэ къэс нэхъ мащ1э мэхъу. Докладым къызэрыхэщащи, республикэм цІыхухэр щІиІэпхъукІым и щхьэусыгъуэ нэхъыщхьэр экономикэм и щытыкІэрщ. НэгъуэщІ щІыналъэхэм мэІэпхъуэ зи ІэщІагъэм ирилэжьэну икІи абы къыпэкІуэу ахъшэ нэхъыбэ къалэжьыну,апхуэдэу социальнэ шэсыпіэхэр зиіэну хущіэкъухэр.

Ауэ абы и закъуэкъым. Ди деж къэІэпхъуэхэмрэ республикэм иІэпхъукІхэмрэ я бжыгъэр куэдкіэ елъытащ нэгъуэщі къэралхэм щыщ цІыхухэр нэхъ пуду ягъэлэжьэну къащтэну хуит зэращІым. Къэгъэлъэгъуапхъэщ 2016 гъэм и япэ мазийм къриубыдэу нэгъуэщІ къэралхэм я цІыхуу е гражданствэ зимы э ц ыхуу 13287-рэ республикэм зэрыщатхар.

«Республикэм лэжьапІэншэхэр шымымащІэ пэтми, языныкъуэ ІэнатІэхэм щылэжьэнухэр е ІэщІагъэ пыухыкІа зиІэ цІыхухэр яхурикъуркъым. Абы къыхэкІыу республикэм лэжьапІэншэхэр щыгъэмэщіэнымкіэ хамэ къэралхэм щыщ лэжьакіуэхэр къызэрыкіуэр зыкіи зэран хъуркъым. АтІэми нэгъўэщІ къэралхэм щыщ ціыхухэм ди деж щрат лэжьапщіэр нэрылъагъуу нэхъ мащІэщ», - къыхигъэщхьэхук ащ Зэгъэщтокъуэ Мурат.

Гъэм и лъэхъэнэ зэмылІэўжьыгъуэхэм республикэм нэхъыбэ щохъу нэгъуэщ І къэралхэм ящыщ цІыхуу ІэщІагъэ пыухыкІа зимыІэхэр. Ахэр патентхэм япкъ иткІэ ухуэныгъэм, мэкъумэш хозяйствэм, нэгъуэщ І Іэнатіэхэми щолажьэ. Нэгъуэщі къэралхэм щыщ ціыхухэм я нэхъыбапіэр КъБР-м къокІуэ республикэм и экономикэм и ІэнатІэ пыухыкІахэм хуэІэкІуэлъакІуэ хъуа гуп зэрыІыгъхэм, лъэпкъ диаспорэхэм къызэрырагъэблэгъам ипкъ

2016 гъэм и япэ мазийм къриубыдэу нэгъуэщІ къэралхэм шыщ цІыхухэм лэжьэну хуит зэращіымкіэ патент 2801-рэ хуатхащ икІи абыхэм ящыщу 2766-р иратыжащ. Къапштэмэ, патентхэр зратыжахэм яхэтщ Узбекистаным и цІыхуу 2698-рэ, Таджикистаным щыщу 38-рэ, Азербайджаным щыщу 17, Молдовэм щыщу 7, Украинэм щыщу 6. ЦІыху щхьэхуэхэм я хэхъуэм авансу тралъхьа налогыу абыхэм республикэ бюджетым сом мелуан 32,9-рэ халъхьащ.

НэгъуэщІ къэралхэм щыщ цІыхухэр къызэрыкІуэм пыщІауэ республикэм хабзэ щытыкіэр щызэіыхьэнкіэ ущіэшынэн щыІэкъым, жиІащ къэпсалъэм. НэгъуэщІ къэралхэм я цІыхухэм езыхэм ялэжьа хабзэншагъэхэмрэ абыхэм яхуэгъэзауэ ялэжьа хабзэншагъэхэмрэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм 2016 гъэм и япэ мазийм щатха хабзэншагъэ псоми я процент 03-рэ хъууэ аращ.

Доклад зыщам жэуап иритащ депутатхэр зыщ[эупщІа Іуэху щхьэхуэхэм. Къапщтэмэ, Бюджетымкіэ, налогхэмкіэ, финансхэмкіэ комитетым и унафэщіым и къуэдзэ Мэремыкъуэ Сэфарбий и упщІэр теухуауэ щытащ Іэпхъуэшапхъуэхэм яхуэгъэза законодательствэр къызэрызэпаудам къыхэкІыу апхуэдэ къуаншагъэ зылэжьахэм иужьрей зэманым къриубыдэу зэретхьэкъуа щІыкІэм. Зэгъэщтокъуэ Мурат абы и жэуапу къигъэлъэгъуащ УФ-м Гэпхъуэшапхъуэхэм я ГуэхухэмкГэ и законодательствэр къыщызэпауд къэмы-

гъэхъуным хуэгъэза Іуэху зэмылІэужьыгъуэу 9823-рэ зэрырагъэкіуэкіар. Абыхэм япкъ иткіэ КъБР-м щыіэ МВД-м и Іуэху щіапіэхэм я лэжьакіуэхэм протокол 4781 рэ ятхащ икІи къуаншагъэ зыбгъэдэлъхэм тезыру сом мелуан 16-м щ игъу тралъ-

Парламентым и Президиумым и зэlyщІэм нэгъуэщІ Іуэху зыбжанэми щыхэплъащ. Абыхэм ящыщщ «2016 гъэм. 2017,2018 гъэхэм я лъэхъэнэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и республикэ бюджетым и ІуэхукІэ» КъБР-м и Законым зэхъуэкІыныгъэхэр хэлъхьэным теухуауэ» законым и проектыр. Ар утыкум къизыхьа АфэщІагъуэ Михаил зэрыжиІамкІэ, республикэм и финанс документ нэхъыщхьэм зэхъуэкІыныгъэхэр халъхьэн хуей хъуащ КъБР-м и бюджетым и ахъшэр тезыгуашэхэм зыхуеину статьяхэм хуаутІыпщынухэр зэрахуримыкъум къыхэкІыу.

Зэрыщыту къапщтэмэ, республикэм езым къилэжьыж хэхъуэхэр сом мелуан 552,9-кІэ нэхъыбэ хъуащ. Абы и хэкІыпІэр дагъэмрэ гъэсыныпхъэмрэ тралъхьэ акцизхэм зэрыхэхъуарщ. Абы и хьэкъкІэ къы Іэрыхьэну ахъшэр КъБР-м Гъуэгу хозяйствэмкІэ и управленэм иратащ муниципальнэ гъуэгу фондхэр къызэгъэпэщыным тригъэкіуэдэн папщіэ.

Бюджет ахъшэр тегуэшэныр зи къалэн ІэнатІэ нэхъыщхьэхэм къабжащ нэхъ мащіэ дыдэу ят лэжьапщіэм хэгъэхъуэным текІуэдэнур зыхуэдизыр икІи абы ахъшэ гъэтІылъыгъэу хухаха сом мелуан 27-р сом мелуан 517-м нэсу нэхъыбэ ящІащ.

Гъэзэщіакіуэ властым и федеральнэ органхэм ящіа унафэм ипкъ иткіэ бюджет зэхуаку трансфертхэм я хьэкъкІэ федеральнэ бюджетым къыхэкІыу къаІэрыхьэну ахъшэм сом меларди 2-рэ мелуан 593,4-рэ къыщІагъуащ. Къанэ щымыІзу а ахъшэр мэкъумэш хозяйствэм, ухуэныгъэм, гъуэгу хозяйствэм трагъэк[уэдэ-

Президиумым и зэlущlэм щыхэплъащ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и щІыналъэм налогхэр патентхэм япкъ иткІэ зэрыщытралъхьэм и ІуэхукІэ» КъБР-м и Законым и 2-нэ статьямрэ абы и гуэдзэнымрэ зэхъуэкІыныгъэхэр хэлъхьэным теухуауэ» КъБР-м и законым и проектым. А зэхъуэкІыныгъэхэм япкъ иткІэ лэжьыгъэ ліэужьыгъуэу патентхэм япкъ иткіэ ирагъэкІуэкІ 47-р 63-м нагъэс. Къапщтэмэ, апхуэдэ хьэрычэт лэжьыгъэ лІэужьыгъуэхэм ящыщщ пхъэщхьэмыщхьэмрэ хадэхэкІымрэ елэжьыныр, ахэр гъэфізіуныр, гъэшхэкі шхыныгъуэхэр гъэхьэзырыныр, щакхъуэ гъэжьэныр, жьы хъуахэмрэ ныкъуэдыкъуэхэмрэ зехьэныр, нэгъуэщІхэри.

Президиумым хэтхэр тепсэлъыхьащ УФ-м и нэгъуэщІ субъектхэм я парламентархэм законхэр къыдэгъэкІыным теухуауэ къыхалъхьа жэрдэм щхьэхуэхэм.

ЕгъэджакІуэм и махуэр къызэрыблэгъам къыхэкІыу депутатхэм унафэ къащтащ егъэджэныгъэм и Іэнатіэм и лэжьа-кіуэ гупым КъБР-м и Парламентым и ЩІыхь тхылъыр етыным теухуауэ.

> КъБР-м и Парламентым и пресс-Іуэхущіапіэ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Ю. А. Егъэджакіуэм и махуэм теухуа и хъуэхъу

Ныбжьэгъу лъапІэхэ!

Махуэ гъуэзэджэмкіэ - Егъэджакіуэм и махуэмкіэ си гуапэу сынывохъуэхъу!

Дэ тщыщ дэтхэнэри еджакІуэу щытащ икІи дэтхэнэми гуапэу и гум къинащ фІыуэ илъагъуу щыта и егъэджакІуэр,

Сытым и дежи гъащІэм егъэджакІуэм и пащхьэ къалэн инхэр ирегьзувэ. ди егьэджактуэхэм кьапэщыг апхуэдэ къалэн лъапіэхэр нэгъэсауэ ягъэзащізу, республикэм и жылагъуэ гъащІэм и курыкупсэм хэту, щІэныгъэр, щэнхабзэр, ціыху псоми я зэхуэдэ адрей фіыгъуэхэр ціыхухэм хапщэу къокіуэкі. Ціыхубэм пщіэшхуэ хуащі егъэджакіуэхэр Іуэхум зэрыхуэжыджэрым, я ІэщІагъэм ІэкІуэлъакІуэу, гулъытэрэ гулыцірэ яхэлъу зэрыбгъэдэтым, гукіи псэкіи Іуэхум зэрыхуэпэжым, хьэлэлу я къалэнхэр зэрырахьэкІым къыхэкІыу.

Иджырей школыр хуэныкъуэщ щІзуэ къэхъу псоми зи гур хузэІуха, зи лэжьыгъэр фІыуэ зылъагъу икІи сабийхэр тэмэму гупсысэу, жэуаплыныгъэ яхэлъу езыгъэсэфыну цыхухэм. Дэ псоми ди къалэныр апхуэдэ сабийхэм къэралым и цІыху пэж хъунымкІэ дадэІэпыкъунырщ.

Ди егъэджакіуэ лъапіэхэм узыншагъэ быдэ, ефіэкіуэныгъэ фијэну, фи јэнатіэ мытыншым, ауэ мыхьэнэшхуэ зијэм, ехъулІэныгъэхэр къыщыфхьыну сынывохъуэхъу.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и къэрал наградэхэр тыным и ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и Указ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм егъэджэныгъэмкІэ и Ізнатізм илъэс куэд лъандэрэ хьэлэлу зэрыщылажьэм, щіэблэр гъэсэнымрэ егъэджэнымрэ къаруушхуэ зэрырахьэліам папщіэ ціэ лъапіэхэр яфіэщын:

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм егъэджэныгъэмкIэ щіыхь зиіэ и лэжьакіуэ» ціэр

Атакуевэ Нуржан Манаф и пхъум - Іуащхьэмахуэ муниципальнэ районым щыщ Былым къуажэм дэт «Ахматов А. М. и цІэр зезыхьэ курыт школ» курыт щІэныгъэ щрагъэгъуэт муниципальнэ еджапІэм и унафэщІым

Казаковэ Зухра Магомет и пхъум - Налшык къалэм дэт «Предмет щхьэхуэхэр нэхъ куууэ щрагъэдж курыт еджапІэ №21» муниципальнэ кlэзонэ lуэхущlапlэм и унафэщlым Касьяновэ Татьянэ Атэбий и пхъум - Къэбэрдей-Балъ-

къэр Республикэм Егъэджэныгъэмкіэ, щіэныгъэмрэ щіалэгъуалэм я ІуэхухэмкІэ и министерствэм щІэныгъэ гуэдзэнымрэ гъэсэныгъэмкіэ и къудамэм и унафэщіым Науянис Татьянэ Владимир и пхъум - Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм Егъэджэныгъэмкіэ, щіэныгъэмрэ щіа-

лэгъуалэм я Іуэхухэмкіэ и министерствэм и «Дыгъафіэ

къалэ» сабий творчествэмкІэ академие» къэрал бюджет Іуэхущіапіэм щіэныгъэ гуэдзэнымкіэ и педагогым Пщыбий Светланэ Владимир и пхъум - «Бэрбэч Хь. М. и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университет» профессиональнэ щІэныгъэ нэхъыщхьэ щрагъэгъуэт федеральнэ къэрал бюджет ІуэхущІапІэм и медицинэ кол-

леджым и унафэщіым, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щІыхь зиІэ и егъэджакіуэ» ціэр

Къалмыкъ Тамарэ Мурадин и пхъум - Налшык къалэм дэт «Урысейм и ЛІыхъужь Трошев Г. Н. и цІэр зезыхьэ курыт школ №11» муниципальнэ кlэзонэ еджапlэм адыгэбзэмрэ литературэмкІэ и егъэджакІуэм

Лосэн Ларисэ Бекъал и пхъум - Бахъсэн муниципальнэ районым щыщ Зеикъуэ къуажэм дэт «Курыт школ №4» муниципальнэ еджапіэм тхыдэмрэ жылагъуэ щіэныгъэмкіэ и егъэджакІуэм Мешковэ Наталье Владислав и пхъум - «Прималкэ къуа-

жэм и курыт школ» муниципальнэ кіэзонэ Іуэхущіапіэм

урысыбзэмрэ литературэмкІэ и егъэджакІуэм, Прохладнэ шІыналъэ. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ КІУЭКІУЭ Юрий

Налшык къалэ 2016 гъэм жэпүэгъүэм и 4-м №118-УГ

Зауэм къулейсызыгъэу,

хэщіыныгъэу къытхуихьар

псалъэкіэ къыпхуэмыіуэ-

тэным хуэдизщ. Зы уна-

гъуи щыізу къыщізкіын-

къым абы и хьэзабхэм

щыщ къызылъымыса, зы-

мыгъэунэхуа. Хэти а за-

уэжьым и щхьэр хилъхьащ,

хэти уІэгъэ хьэлъэ хъуащ,

хъыбарыншэу кіуэдахэм я

бжыгъэри къэщІэгъуейщ.

КъызэралъытамкІэ, абы

щыгъуэ хэкіуэда дэтхэнэ-

ми зы дакъикъэ ухуэщы-

гъуэмэ, ар илъэс 32-рэ мэхъу. А зэман гугъур зи

нэгу шіэкіахэм, зи фэм

дэхуахэм ящыщщ Болэт

ТІУТІЭ 1893 гъэм Къэрэ-

гъэш къуажэм къыщалъ-

хуащ. Ар пасэу комсомолым

хыхьэри, секретару лэжьэн

щІидзащ. Илъэс 18-м иту

ТІутІэ милицэм хагъэхьэ

икІи Прималкинскэ райо-

ным и къулыкъур щрихьэ-

кІыу щІедзэ. И ныбжьым

емылъытауэ, щІалэ гумыза-

гъэт, сыт хуэдэ Іуэхури зы-

«хьэуэ» лъэпкъ къыхимы-

гъэкіыу. Совет ухуэныгъэм-

кіэ щыіэ курсхэм щеджэну

ар Дон Іус Ростов макіуэ

ТІутІэ сыт щыгъуи егуп-

сысырт къуажэдэс цІыхухэм

я псэукіэр тынш зэры-

хъуным, ар ефіэкіуэнми и

зэфІэкІ хилъхьэрт. 1928 гъэм

я къуажэм щыщ унагъуэ 16

дзей зэхуэхъури, щІым зэре-

къыздащтэри губгъуэм дэ-

кІащ. Абы щыгъуэ нэхъ жы-

джэру зыкъэзыгъэлъэгъуа-

хэм ящыщащ ТІутІэ и уна-

Болэтыр зыпэрыхьэ сыт

хуэдэ лэжьыгъэри гурэ псэ-

кіэ зэрищіэм гу лъумытэнкіэ

Іэмал иІэтэкъым. Абы хэлъ

гудзакъагъэр, гумызагъа-

гъэр къалъытэри, 1929 гъэм

ар Къэрэгъэш къуажэ сове-

тым и унафэщІу ягъэув, мы-

гувэу Прималкинскэ райис-

полкомым и унафэщіым и

пэщ «Къэрэгъэш» зыфлаща

мэкъумэш артелыр. А лъэ-

хъэнэм ар мэлажьэ артелым

икІи и къаруи зэман куэди

зиужьыным трегъэ-

Болэт Тіутіэ, Шкіахъуэ Хьэмидрэ

и шхьэгъусэ Цацэрэ и гъусэу

1930 гъэм ТІутІэрэ и ныб-

Іэмэпсымэхэр

хуэзэу зэфІихырт,

хуей

1927 гъэм.

пэжьыну

гъуэр.

къуэдзэ ящІ.

абы

кІуадэ.

ягъакIvэ.

ТІутІэ Алихъан и къуэр.

Ульбашев Аскэр Хьэбыж и къуэр Лэскэн суд районым и суд участкэ №1-м и зэзыгъэкіуж судыщіэм и къулыкъум гъэувыным и іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

ституцэм и 100-нэ статьям и Іыхьэ 1-м и «и» піалъэкіэ гъзувын. пунктым, 117-нэ статьям и Іыхьэ 3-м, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и зэзыгъэкІуж судыщІэхэм я ІуэхукІэ» Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Законым и 6-нэ, 7-нэ статьяхэм япкъ иткІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым унафэ ещІ:

1. Ульбашев Аскэр Хьэбыж и къуэр Лэскэн суд районым и суд участкэ №1-м и зэзы-

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Кон- гъэкlуж судыщ эм и къулыкъум илъэситху

2. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта махуэм щегъэжьауэ. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и

Парламентым и Унафэщ1 ЕГОРОВЭ Татьянэ

Налшык къалэ 2016 гъэм фокІадэм и 29-м №533-П-П

Ахъмэт А. Хь. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и судыщ эхэм Іэщ Іагъэмк Іэ я коллегием жылагъуэ ліыкіуэу хэгъэхьэным и іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

«СудыщІэ зэгухьэныгъэм и органу Урысей хэгъэхьэн, а коллегием и полномочиехэм я Федерацэм щыІэхэм я Іуэхукіэ» Федеральнэ піалъэм къриубыдэу хэтыну. законым и 11-нэ статьям и пункт 6-м, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и судыщ эхэм ІэщІагъэмкІэ я коллегием жылагъуэ лІыкІуэхэр зэрыхагъэхьэ щІыкІэм и ІуэхукІэ» Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Законым и 3-нэ статьям япкъ итк Энэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым унафэ ещі:

1. Ахъмэт Алим Хьэбас и къуэр Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и судыщ Іэхэм 2016 гъэм фок Іадэм и 29-м ІэщІагъэмкІэ я коллегием жылагъуэ лІыкІуэу №534-П-П

2. Мы Унафэр Къэбэрдей-Балъкъэр Рес-

публикэм и судышіэхэм іэшіагъэмкіэ я коллегием хуегъэхьын. 3. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта махуэм шегъэжьауэ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и УнафэщІ ЕГОРОВЭ Татьянэ

Налшык къалэ

Шондыр Олег Лиуан и къуэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Законодательствэмкіэ, къэрал ухуэкіэмкіэ, щіыпіэ унафэр зегъэкіуэнымкіэ и комитетым и унафэщіым и къуэдзэм и къулыкъур щхьэщыхыным и Іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Пар- къулыкъур щхьэщыхын. ламентым и Регламентым и 22-нэ статьям и Іыхьэ 3-м и пункт 1-м тету Къэбэрдей-Балъ- хуэм щегъэжьауэ. къэр Республикэм и Парламентым унафэ

1. Шондыр Олег Лиуан и къуэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Законодательствэмкіэ, къэрал ухуэкіэмкіэ, щіыпіэ унафэр зегъэкіуэнымкіэ и 2016 гъэм фокіадэм и 29-м комитетым и унафэщІым и къуэдзэм и №536-П-П

2. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта ма-

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэщ1 ЕГОРОВЭ Татьянэ

Налшык къалэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и комитетхэм зэхъуэкІыныгъэхэр хэлъхьэным и ІуэхукІэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

ламентым и Регламентым и 22-нэ статьям зэмрэ тетынымкіэ и комитетым хэгъэхьэн. ипкъ иткІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым унафэ ещі:

1. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и депутат Мэремыкъуэ Сэфарбий Хьэбас и къуэр Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Экономикэмкіэ, инвестицэхэмкіэ, хьэрычэт іуэхумкІэ и комитетым къыхэгъэкІын.

2. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и депутат Тхьэгъэлэдж Тимур Лалушэ и къуэр Къэбэрдей-Балъкъэр Рес-Парламентым Промышленностымрэ транспортымкіэ, связымкіэ, гъуэгу хозяйствэмкІэ и комитетым къыхэгъэкіын икіи Къэбэрдей-Балъкъэр Рес-

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Пар- публикэм и Парламентым Законымрэ хаб-

3. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и депутат Шондыр Олег Лиуан и къуэр Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Регламентымкіэ, депутат щэнхабзэмкіэ, Парламентым и лэжьыгъэр зэгъэуlунымкlэ и комитетым хэгъэ-

4. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта махуэм щегъэжьауэ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и УнафэщІ ЕГОРОВЭ Татьянэ

Налшык къалэ 2016 гъэм фокІадэм и 29-м №537-П-П

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Законымрэ хабзэмрэ тетынымкіэ и комитетым и унафэщіыр хэхыным и іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Пар- Михаил Николай и къуэр. ламентым и Регламентым и 22-нэ статьям ипкъ иткІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым унафэ ещІ:

1. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Законымрэ хабзэмрэ тетынымкІэ и комитетым и унафэщІым и къуэдзэм и къулыкъур щхьэщыхауэ, а комитетым и унафэщІу хэхын Кривко *№538-П-П*

2. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта махуэм щегъэжьауэ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и УнафэщІ ЕГОРОВЭ Татьянэ

Напшык къапэ

2016 гъэм фокІадэм и 29-м

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Законымрэ хабзэмрэ тетынымкіэ и комитетым и унафэщіым и къуэдзэр хэхыным и Іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Регламентым и 22-нэ статьям ипкъ иткІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республи-

кэм и Парламентым унафэ ещі: 1. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Законымрэ хабзэмрэ тетынымкіэ и комитетым и унафэщіым и къуэдзэу хэхын Тхьэгъэлэдж Тимур Лалушэ и

2. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта махуэм щегъэжьауэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэщ1

ЕГОРОВЭ Татьянэ Налшык къалэ

2016 гъэм фокІадэм и 29-м №539-П-П

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Бюджетымкіэ, налогхэмкіэ, финансхэмкіэ и унафэщіым и къуэдзэр хэхыным и Іуэхукіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Унафэ

ипкъ иткІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республи-

кэм и Парламентым унафэ ещІ: 1. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Бюджетымкіэ, налогхэмкіэ, финансхэмкІэ и комитетым и унафэшІым и къуэдзэу хэхын Мэремыкъуэ Сэфарбий

Хьэбас и къуэр.

2. Мэремыкъуэ Сэфарбий Хьэбас и къуэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым Бюджетымкіэ, налогхэмкіэ, финансхэмкіэ и комитетым и унафэщіым и

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Пар- къуэдзэм и къулыкъур и профессиональнэ ламентым и Регламентым и 22-нэ статьям лэжьыгъэ нэхъыщхьэу егъэзащ э икіи а къулыкъур иІыгъыху Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и Президи **УМЫМ ХЭТШ.**

3. Мы Унафэм къару егъуэт къыщащта махуэм шегъэжьауэ. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и

Парламентым и Унафэщ1 ЕГОРОВЭ Татьянэ

Налшык къалэ

2016 гъэм фокІадэм и 29-м Nº540-Π-Π

• Гу зыльытапхьэ

Компьютер курсхэр яублэж

«2016 гъэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм цІыхухэм Іуэхутхьэбзэ щыхуащ э и социальнэ Іэнат эхэм я мылъку-техникэ лъабжьэр гъэбыдэным, мылажьэ пенсионерхэр компьютерым хуегъэджэным тещіыхьа социальнэ программэм и Іуэхукіэ» бадзэуэгъуэ кІуам и 11-м КъБР-м и Правительствэм къищта Унафэ №128-ПП-р игъэзащТэу, ЛэжьыгъэмкТэ, цТыхухэр ГэнатТэкТэ къызэгъэпэщынымрэ социальнэ дэlэпыкъуныгъэмкlэ министерствэм тІысыжа пенсионерхэм ящыщу компьютерым зезыгъэсэну хуей-

. Чэнджэщэну, еджэну зи мурадхэр мы хэщIапIэхэм захуэвгъазэ: Налшык къалэ, Ахъуэхъум и цІэр зезыхьэ уэрам, 141 «а», Налшык къалэм Лэжьыгъэмкіэ, ціыхухэр Іэнатіэкіэ къызэгъэпэщынымрэ социальнэ дэlэпыкъуныгъэмкlэ и центр, телефонхэр: 77-39-04, 77-54-24; Налшык къалэ, Чернышевскэм и цІэр зезыхьэ уэрам, 175-нэ унэ, 116-нэ пэш, Бэрбэч ХьэтІутІэ и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей-Балъкъэр къэрал университет, телефоныр: 8-938-913-49-89.

Фигу къэдгъэкІыжынщи, хабзэ хъуауэ къызэрагъэпэщ курсхэр мы гъэм ціыху 84-м хъарзынэу къаухащ, илъэсыр иухыху иджыри

350-рэ ирагъэджэну я мурадщ.

Бахъсэн районым щекІуэкІащ полицэм и подполковник Щхьэгъум Мурат и фэеплъу футбол ціыкіумкіэ республикэ ныбжьыщіэ зэпеуэ.

- ГУУЗУ хэкІуэда офицерым и фэеплъыр хъумэным хуэгъэпсауэ къызэдгъэпэща зэхьэзэхуэр къытди мамыр делусух шхьэпэш, ди мамыр гъащіэм папщіэ зи псэр зыта ліыхъужьыр абыхэм я дежкіэ щапхъэщ, - жиlащ зэlущlэр къыщызэlуихым гъазэм и 31-м хэкlуэдащ. УФ-м и Пре- быдащ Бахъсэнёнкэ (Бахъсэн район)

район администрацэм и унафэщІым

и къуэдзэ Іэхъуэбэч Анзор. Щхьэгъум Мурат Гъумар и къуэр лъапіэр къыхуагъэфэщащ. Бахъсэн районым хыхьэ Бахъсэнён-

натіэ шхьэхуэхэм ящыщ зым и къу-

И ліыхъужьыгъэр ящымыгъупщэу

дамэм и командиру щытащ. «За отщіэхъуэ щіэблэр хэкупсэу гъэсэным вагу», «За отличие в охране общест- лъхьэжым, текіуэныгъэр къахьауэ венного порядка», «За боевое содружество» медалхэр къратащ.

> зидентым и унафэкІэ зэрылІауэ щыщ гупым. «ЛІыхъужьыгъэм и орден» дамыгъэ Къулъкъужын Ищхъэрэ къуажэм

Налшык, Бахъсэн къалэхэм, щІэхэр. кэ къуажэм 1972 гъэм къыщалъхуащ. Бахъсэн, Прохладнэ районхэм щыщ 1995 гъэм щегъэжьауэ къэрал кіуэці гупи 8 зэхьэзэхуэм хэтащ. Дэтхэнэ- ми кубокхэр, медалхэр, саугъэтхэр Іуэхухэмкіэ органым хэтащ, 2008 гъэ ми джэгукіэм и хабзэхэм зэрыхуэ- иратащ. лъандэрэ КъБР-м щыІэ МВД-м и Іэ- Іэзэр, текіуэныгъэм ерыщу зэрыхущіэкъур къигъэлъэгъуащ.

Зэхьэзэхуэм кърикІуахэр щызэхакъалъытащ Прохладнэ районым хыхьэ Къэрэгъэш къуажэм и футболист Щхьэгъум Мурат 2011 гъэм дыгъэ- ныбжыщ эхэм. Eтlyaнэ увып эр яу-Ещанэ (Бахъсэн район) и топджэгу ныбжьы-

Зэпеуэм щытекІуахэми абы хэтахэ-

УЛЫМБАЩ Лерэ.

● Фэеплъ

И къару емыблажу ціыхихэм яхиэлэжьа

къыджиІэжащ ипхъу Болэт (Блэныхь) Зое.

жьэгъухэмрэ къызэрагъэ- дэкlат, - игу къегъэкlыж 3ое. куэд ягъэващ абы щыгъуэ. Си дэлъху нэхъыжь Хьэсэн и унафэщіым и къуэдзэу хуейт зауэм дэкіыну, ди бийм япэщІэувэну, ауэ «уи щІэныгъэм и телъхьэу, щІэ кІуэнухэр къыхэзыххэм къашык дэт мэкъумэш еджапіэ къыхуагупсысыну. Ауэ, итіа- нэхэр нэхъыщхьэм 1932 гъэм щІо- ни, бынхэм нэхъыжьу къыт- АдэкІэ Thickeany will ahor you you yayan Xhacahtu nu ahan uullawh унафэщіу хах. Илъэситі мор жьым жьыуэ дэкlат ди унэ- зэрымыпсэужымкlэ. Еджэнми лэжьэнми зи гур къуэщым пхъэ яхуишэну. И адэм теухуа хъыбар куэд нэпсхэр къыфоккуэ Зое.

Керчь деж щекіуэкіа зауэ гуащІэм занщІэу хэхуащ Бо-Сабиибл дријзу, еянэр лэт Тјутіз. Ди дзэр къраныбэ илъу си адэр зауэм гъэкІуэту щыхуежьэм, Дон псым зэпрысыкІын хуейуэ - Унэм къыдэнахэми бэлыхь унафэ къыхуащ І. Шэр, уэм хуэдэу, къателъалъэу и ныбжьэгъу щалэ и гъусэу ар псышхуэм хохьэ. И гъусэ адэм и гъусэу Іэщэ къищтэу щ алэр щыхэхуэм, ар къригъэлын и гугъэу Болэтым и ныбжь нэсакъым» жаlэурэ шыр абыкlэ еунэтl. Ар-Болэтыр сыт щыгъуи ягъэкІуакъым. Дзэм ягъэ- щхьэкІэ шым шэ къытохуэри, езыр псым щleх. гуэрхэр къищіэну, ахэр и гъэгугъэрт, апхуэдизу и нэ Есыкіэ зымыщіэ Тіутіэ псым лэжьыгъэм хипщэну яужь къыщикІкІэ, и къарум къы- езаузурэ и кум хихьащ, итт. ЩІалэ гумызагъэр Нал- щигъэгугъэкіэ, Іэмал гуэр итіанэ и къарур иухри, и щыункІыфІыкІащ. зэрыхъуар езым TAKPPIM гъахъуэ. 1936 гъэм Тіутіэ дэіэпыкъуэгъукіэ зыщыгугъ- псым зэрырихьэхыр зылъэ-«Къэрэгъэш» колхозым и риарат. Диадэмиялэ пись-гъуа и ныбжьэгъу гуэрым къызыхуригъэхьари абы и хьэпшыпхэр къифІэкІ абы щымылэжьауэ Хьэсэнт. Ар къыщытІэрыхьа щтэжри, Дон итхьэлачэ Алътуд дэт машинэ-трактор махуэ дыдэм, имылъагъу фІэкІ имыщІэу, и унагъуэм станцым и нэхъыщхьэу щіыкіэ, Хьэсэн пщэдджы- хъыбар къаригъэщіащ ар

Езы ТІутІэ и унагъуэм ета щІалэ ахъырээманым и Щіымахуэт, дунейр щІыІэти, зэрахуиІуэтэжамкІэ, зыкъымурад дахэхэр къызэпеуд хьэлъэ зышэ выри хуэкІуэр- щищІэжам щыгъуэ Дон Іуфэ Хэку зауэшхуэм. Япэу Іэщэ тэкъым. Си дэлъхум гум ныджэм телът. Дунейр къэзыщтэу зауэм кіуахэм зыщіищіэжри, вым декъуу- щымт, фоч, топ уэ макъи ящыщащ Тіутіэ. Ар къыщы- рэ хьэлъэр щилъэфым и зыщіыпіи къыщыіуртэкъым. хъеям Болэтыр колхозым и кlэтlийр зэпычри, абы къе- Зыкъиlэтмэ джэлэжүрэ зэпарт зэгүхьэныгъэм и секре- лакъым. Хьэсэн илъэс 16-м ман куэдкіэ кіуащ ар, и щыит къудейт абы щыгъуэ, - и гъынхэри псым щихауэ, езыри мэжалІзу. Бэлыхьу

телъам, ерагък ІэпсэзэпылъхьэпІэ къызэрикІам нэмыщІыжкіэ, гъуэгу тэмэм имыІэу къуацэчыцэхэм зэхафыщіат. Зэман куэдкіэ шэрт», - игу къегъэкіыж Зое. апхуэдэу кІуауэ зы гуэл гуэр къелъагъу. Абдеж зы лІыжь Іуст, и кхъуафэжьейм епэщэщу. Тіутіэ абы іэ хуищіри зыкъригъэлъэгъуащ. кхъуафэжьеймкІэ псым зэпришри ліыжь мыціыхум и унэ ишащ. Абы ТІутІэ игъэпскіщ, ихуапэри, и лъа-

къигъэкъэбзэжыхуи къеІэзащ. Иужьым нэмыцэхэр я къуажэ къэсу хъыбар къыщыІум, ди дзэр зытет гъуэгур Болэтым къригъэлъэгъуащ. АрщхьэкІэ ди сэлэтхэр лъэмыжым икlayэ хъумакІуитІ къышІэкІат. фІэкІ къытемынэу. Абыхэм яригъэлъагъун документ иІыгъыжтэкъыми, ТІутІэ абдеж щаубыд. ХъумакІуэхэр зышэжыну машинэр къыщыІухьэм, абы ТІутІэ и нэІуасэ нэхъышхьэ гуэр ису къыщІокІри къецІыхуж, итІанэ ар сымаджэщым яшэ. Иужькіэ Болэтыр нэхъыфІ къохъуж, дзэми хохьэжри фронтым Іуоувэж.

- Мы Іуэхугъуэр къыщыхъуар щІышылэм и 8-рщ, жеіэ Зое. - Тіутіэ абы щыгъуэ етІуанэу къалъхужауэ ибжырт икІи зы илъэс къэмынэу ар Іэтауэ игъэлъэпІэну фІэфІт. Абы уэсяту къытхуигъэнат езыр щымыпсэужым и дежи и лъапсэм а махуэм и бынхэмрэ абыхэм я щІэблэмрэ къыщызэхуэсыжу зэрылъагъуну, зэры-

щІэну, зэрылъытэну. Белоруссием щызауэу Болэтым зы гъусэ иІэу тІасхъэщІэх ягъакІуэ. Ахэр унэ къута гуэрым къыщоувыІэ, нэху къыщекІыну. Жэщыр хэкlуэтауэ «Тlутlэ» жеІэри зыгуэр ину къоджэри къегъэуш. ТІутІэ къощтэри зеплъыхь, аршхьэкІэ и гъусэ щІалэр мэжей. «Уэлэхьи, ар мыфі», - жеіэри и ныбжьэ- гъурт Тіутіэ, хэбгъэзыхьмэ, гъур къыщелъэфри, унэм ди щІыпІэр жэнэт щІынапсынщізу къыщіож. Къы зыщІэлъа зэрыщІэкІыуи унэжь цІыкІур зэуэзэпсэу ПщІыхьэпІэм хэт къоуэ. хүэдэт зэныбжьэгъухэр, дакъикъэ бжыгъэ заІэжьэжамэ, тіури хэкіуэдэнут. Дапщэрэ къикіа Тіутіэ псэзэпылъхьэпІэм, Тхьэм иуха-

ти, псэууэ къигъэзэжащ. Болэтыр хэтащ Белоруссие щІыналъэм, Сталинград, Могилёв деж щекІуэкІа зауэ гуащІэхэм, нэгъуэщІ щІыпІэхэми и псэ емыблэжу щызэуащ, Берлин къэзыщтахэми ящыщащ ар.

Хэку зауэшхуэм щызэрихьа ліыгъэм къыпэкіуэу Болэт ТІутІэ къыхуагъэфэщащ «Хэку зауэ» орденым и етІуанэ нагъыщэр, «Хахуагъэм папщІэ», «Зауэм къыпапшІэ», «Сталинград зэрахъумам папщІэ», «Берлин зэраубыдам папщІэ», «Гер-

манием зэрытекІуам папшІэ», «Кавказыр зэрахъумам папщІэ» дамыгъэхэр, нэгъуэщІхэри.

Зауэ нэужьым ТІутІэ къуажэм къигъэзэжри, колхозым и унафэщІу ягъэувыжащ. А зэманым ціыхухэр щыгъыныджэт икіи мэжэщіаліэти, лэжьыгъэм епшэлІэну тынштэкъым.

Зэгуэрым, абы Къущхьэхъу дэкіын ціыху игъуэтыртэкъым, щыгъын хуабэ яІэтэкъыми. Абдеж дэІэпыкъуэгъу нэс хуэхъуащ и щхьэгъусэ Маридэт. «Ди анэм бащлъыкъхэр, щакіуэхэр ищіырти, унагъуэм щІэсхэри абыкІэ дыдэІэпыкъурт, ди адэм ахэр Іэщыхъуэхэм яхуригъа-

Зауэ нэужьым къулейсызыгъэшхуэ дэлът къуажэм. ЦІыхухэм зыщагъэкъэбзэн зэрамыгъуэтым гугъу иригъэхьырт, абы узыфэ зэрыцІалэхэри къигъэхъейрт. Апхуэдэ щытыкІэм хуабжьу иригузавэрт Болэтыр икІи абыи хэкІыпІэ къыхуегъуэт. ТІутІэ и пщІантІэм езым и ІэкІэ хьэмэм дещІыхь. Ипхъу Зоерэ Розэрэ гъуэрыгъуэурэ къэрэкъурэкІэ ар яригъэгъэплъырт. ПщІантіэм дэт псыкъуийм абыхэм псы кърашурэ хьэмэмым яхьырт. Хьэмэмым кіуэхэм я щыгъынхэр зэрагъэкъэбзэжын стерилизатори щІыпІэ жыжьэ къахуригъэшат ТІутІэ.

Болэтым къыгурыІуэрт цІыхухэм замыгъэпсэхумэ, фІыуэ зэрымылэжьэфынур. ГъукІэ щылэжьауэ зы унэшхуэ нэщІу жылэм дэтти, ТІутІэ игу ирилъхьащ ар кино еплъыпІэ къуажэдэсхэм яхуищІыну. Куэдым ящІэж ипхъухэу Тосярэ Раерэ абы игъакіуэу лъэгур белкіэ кърыригъэтІыкІауэ зэрыщытар, езы ТІутІэ тетІысхьэпіэхэр зэкіэриіуліэжат.

Пенсэ кіуа нэужьи Тіутіэ илъэс куэдкІэ жылагъуэ Іуэхухэм хэтащ, щІэблэр ущииным, гъэсэным елІэліащ. И къарум къихьыхукіэ ар колхозым сэбэп хуэхъуащ, и ныбжьэгъухэр гъусэ ищІырти мэкъуауэ кІуэрт.

Сыт хуэдиз хэмытами, ТІутІэ гъащІэр апхуэдизкіэ фіэіэфіти, ди щІым къыщыкі удзыпэ нэгъунэ пщІэ хуищІырт. Абы бжьэ игъэхъурт, жызумей игъэкІырт, жыг хадэ екІуу зэрихьэрт, бдзэжьей ещэныр зыпищі щыіэтэкъым. ЩІыуэпсыр фІыуэ илъалъэу ибжырт. «Ажэ щІым къызэрыхэкІыу, ди адэм дишэрт абы и дахагъэм дригъэплъыну, дыщигъэгуфіыкіыну», - жеіэ Зое.

ТІутіэ къыщіэнащ быни 8, абыхэм я быныжхэр 16 мэхъу. Псоми щіэныгъэрэ Іэщіагъэрэ яіэу къигъэтэджащ адэ гумызагъэм. И щіэблэм щапхъэ дахэ яхуэхъуу щыта цІыху щыпкъэр илъэс 95-нэм иту 1988 гъэм дунейм ехыжащ.

ЦІыхухэм я псэукІэр егъэфІэкІуэным, жылэм зиужьыным емызэшыжу телэжьа Болэт ТІутІэ Алихъан и къуэм и цІэр абы и унэлъапсэр зытет уэрамым фіащыжыныр яфіэигъуэщ и ІуэхущІафэ дахэхэр зыщымыгъупща къуажэдэсхэми щигъэлъэгъуа зэфlэкlхэм езыр къызыхэкlа лъэпкъ-МИ.

ТАБЫЩ Динарэ.

• Хабзэм ебэкъуахэр

ГъащІэм хэзэгъэжынымкІэ **ШКРЭПЭЩ**

Тезырхэр егъэпшынынымкІэ федеральнэ къулыкъум и Іуэхущіапізу КъБР-м щыізм и ціыхубз колоние №4-м «Бжэ зэlухам и махуэ» щекlуэкlащ. Лъэхъ-<u>уэщым исхэм абы Іэмал ярет а махуэм я Іыхьлыхэм</u> <u>яІущІэну, ягухэр нэхъ зэхуэщабэ хъуну. Зэры-</u> гурыІуэгъуэщи, хабзэм ебэкъуар гъащІэм хэзэгъэжынымкіэ мы Іуэхум мыхьэнэшхуэ иіэщ.

ІУЭХУЩІАПІЭМ а махуэм къэкІуащ тутнакъэщым исхэм я Іыхьлы 50-м щ Іигъу. Іыхьлыхэм ялъагъуну хуейт хьэпсым исхэр щыжей пэшхэр, шхапІэр, я ерыскъыр зыхуэдэр, я зыгъэпсэхугъуэр зэрагъакіуэр. Иужькіэ екІуэкІащ хабзэ яхуэхъуауэ къызэрагъэпэщ «Псэм уэрэд жеlэ, фэ фыщыдигъусэм деж...» концертыр.

Концертыр иухри, хьэщіэхэр шхапіэм ирагъэблэгъащ, шей зэдефэу гупсэхуу Іыхьлыхэмрэ благъэхэмрэ зэдэүэршэращ.

Мы Іуэхум нэхъыщхьэу хэлъыращи, тезырыр езыхьэк! дэтхэнэми ещІэ и Іыхьлыхэр къызэрыпэплъэр, зиузэщіыжыну я фіэщ зэрыхъур, апхуэдэу щыщыткіэ,

жылагъуэм цІыху нэсу яхыхьэжыну Іэмал зэриІэр. Зэіущіэм кърихьэліахэм тутнакъэщым и унафэщіхэм фІыщіэ хуащіащ къыщіэхуа я Іыхьлыхэм я псэукіэр я нэкіэ зрагъэлъагъуну Іэмал зэрагъуэтам папщіэ.

ЗЭБАР Мадинэ,

КъБР-м щыІэ УФСИН-м и пресс-ІуэхущІапІэм и лэжьакІуэ.

си еджапіэ си къежьапіэ

НапэкІуэцІыр зыгъэхьэзырар ЖЫЛАСЭ Маритэщ

ЩІэблэм я гъуэгугъэлъагъуэхэр

къэралым щагъэлъапІэ ЕгъэджакІуэм и цІыху щыпкъэрщ сабийр гъащІэм, дунейм и махуэр. Ар ди махуэгъэпсым япэ дыдэу къыщыхэгъэбелджылыкla щыхъуар 1965 гъэрщ. Иужькіэ, 1966 гъэм, ЮНЕСКО-м унафэ къищтащ абы дунейпсо мыхьэнэ иІапхъзу. УФ-м и Президентым 1994 гъэм къыдигъэкіа Указым ипкъ иткіэ, Егъэджакіуэм и махуэр догъэлъапіэ.

МАХУЭШХУЭР щаІэтыр школхэм я закъуэкъым, атІэ гулъытэ щыхуащІ курыт щІэныгъэрэ Іэщ Іагъэрэ шызрагъэгъуэтхэми еджапІэ нэхъыщхьэхэми. Егъэджэныгъэ-гъэсэныгъэ ІэнатІэм зиужьыным, щІэныгъэрэ гъэсэныгъэрэ зыбгъэдэлъ щІэблэ хэкум къитэджэным, ныбжьыщІэхэр гъащІэм гъуэгу захуэ щытегъэувэным зи зэфlэкlрэ акъылрэ езыхьэлІэ дэтхэнэми яхуэгъэзащ ЕгъэджакІуэм и махуэр.

Шэч хэмылъу, «егъэджакіуэ» псалъэр куэдым ди дежкіэ лъапіэщ, абы и макъхэм къызэщаубыдэ ди сабиигъуэмрэ щалэгъуэмрэ, щІэныгъэм щытча япэ лъэбакъуэхэр, дэр-дэру дыкъызэджэфа япэ псалъэмрэ ттхыфа япэ хьэрфхэмрэ, школ гъащІэм щызыІэрыдгъэхьа ди япэ текІуэныгъэхэр, ехъуліэныгъэхэр. Егъэджакіуэр щІэблэм я гъўэгугъэлъагъўэщ, цІыхупсэм и «гъукІэщ», аращ щІэныгъэм, зыужьыныгъэм, творчествэм я лъагъуэм япэу дытезышэу илъэс бжыгъэкІэ дызыунэтІыр, Іейм дыблишрэ фІым дыхуишэу. Зи гумрэ зи

Хабзэ хъуащи, **жэпуэгъуэм и 5-м ди** псэмрэ ящыщ Іыхьэ и гъэсэным хэзылъхьэ а зэхэлъыкІэм щыгъуазэ япэу хуэзыщІыр, ныбжьэгъугъэм, пэжыгъэм, лъагъуныгъэм я лъапlагъыр къыгурызыгъаlуэр. ЕгъэджакІуэныр - ар сабийхэм яхуэгъэпса лъагъуныгъэшхуэрэ щіэныгъэ куукіэ гъэнщіа зэчийщ. Аращ егъэджакіуэ Іэщіагъэм дуней псом гулъытэ хэха щІыщыхуащІыр.

Диреспубликэм щылажьэ егъэджак Іуэхэм я бжыгъэр мин 11-м щ егъу, абыхэм ящыщу процент 80-м щіэныгъэ нэхъыщхьэ, мини 7-м категорие нэхъыщхьэ яІэщ, 200-м нэблагъэм «Щіыхь зиіэ егъэджакіуэ», 600-м «Курыт щІэныгъэ егъэгъуэтыным щІыхь зиІэ и лэжьакlуэ» цІэхэр зэрахьэ, 40-м медалхэмрэ орденхэмрэ хуагъэфэщащ. 50-м шІигъур щІэныгъэ зэхуэмыдэхэм я кандидатщ. Диіэщ дызэрыгушхуэ ціыхубэ егъэджакІуэхэри.

ЕгъэджакІуэ псоми дохъуэхъу я махуэшхуэр угъурлы яхуэхъуну, ар ІуэхугъуэщІэхэмрэ жэрдэмыщІэхэмрэ лъэр хущІэзы-гъэкІыу къахущІэкІыну. Къэралми жылагъуэми егъэджакіуэхэм хуащі пщіэм, гулъытэм адэкІи хрырехъуэ. Ахэр яхуэфащэ дыдэщ зи псэ хуабагъыр щІэблэм езыт а цІыху щыпкъэхэм.

> ЖЫЛАСЭ Маритэ, «Адыгэ псалъэ» газетым егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ и къудамэм и унафэщІ.

> > ШОРЭ Хьэсин

НэгъуэщІ

гуэрми

Махуэ къэскІэ

Ди псэ Іэпэр хуабэу

Таурыхъ гъащІэм

СфІощі щымы Іэ

Сынохъуапсэ,

Уэщхь сыхъуну

Уи лэжьыгъэр цІыху

ТХЬЭГЪЭЗИТ Зубер

Си егъэджакІуэ

ЛъапІэщ уи пщІэр

Си егъэджакІуэ,

Си егъэджакТуэ,

ГъащІэм и джакІуэ,

ГъащІэм и джакІуэ!

Гъибл ныбжьым ситу

Си гум ихункъым

СышышІэплъар, -

Гуапэу си щхьэфэм

ХуэпщІ лъагъуныгъэр

Къысхыумылъхьамэ,

СлъэкІынт сытхэн?

... СщІамэ нэсыну

Уи гум си гуащІэр,

Уи цІэр щІэстхэнт!

Си гум иусхэм

Уи бын пэлъытэу

УсщыгуфІыкІыу

Іэ щыдэплъар...

Анэдэлъхубзэм

Япэу уи нитІым

ЕгъэджакІуэ, пщІзу

СыткІэ уи псэм нэдгъэсын,

Ди гур щабэ, дахэ уощІыр,

дэзмылъагъу.

уи щІэщыгъуэу

къытхуогуэш.

пІыгъыу

дыхыбош.

пхуэтщІыр

пхуэмыщІэн.

егъэджакІуэ,

сэ сыхуейщ.

мы дунейм.

и уасэщ,

• Хэкупсэ гъэсэныгъэ

«ДощІэж, дропагэ»

«Урысейпсо дзэ-тхыдэ зэгухьэныгъэ» жылагъуэ Іуэхущіапіэм къыхилъхьа федеральнэ проектым ипкъ иткіэ республикэм и курыт школ зыбжанэм иджыблагъэ къыщызэІуахащ Хэку зауэшхуэм и лІыхъужьхэм я фэеплъ пхъэбгъухэр. «ДощІэж, дропагэ» къыхуеджэныгъэм щіэт, а іуэхугъуэхэм яхуэгъэпса зэхыхьэхэр щекіуэкіащ а еджапіэхэм. Школхэм я егъэджакіуэхэмрэ еджакіуэ ціыкіухэмрэ нэмыщі, зэхуэсхэм кърихьэліащ ЛІыхъужь ціэрыіуэм и Іыхьлыхэмрэ благъэхэмрэ. район, къуажэ администрацэхэм я ліыкіуэхэр, жылэхэм я нэхъыжьыфіхэр.

быдэ Лашынкъей къуажэм жащ зэхуэсым кърихьэлІадэт курыт школ №1-м къы- хэм. Абы и фэеплъ пхъэшызэІуахаш Совет Союзым бгъур Іэгуауэшхуэм щІэту и Ліыхъужь Къуэныкъуей къызэіуахащ. Назир и фэеплъ пхъэбгъў. И кхъухьлъатэмкІэ бийм яхэ- Псыгуэнсу къажэм дэт уэну 246-рэ уэгум зызыІэта, зауэл гупым я гъусэу бийм и кхъухьлъатэу 8, езым и за- хуэгъэпсауэ щытащ Совет къуэ 15 къезыудыха Къуэны- Союзым и ЛІыхъужь Яхэкъуейм и фэеплъу школ гуауэ Михаил пщіантіэм дэтым деж къыхузэіухыным. Ди дзэхэр щекіуэкіащ пэкіур. Ліыхъужьым и гъащіэм, Хэку за- кіым, бийм и шэ лъалъэм уэшхуэм къыщигъэлъэгъуа щІэту связист Яхэгуауэм хахуагъэм теухуауэ цІыху куэдрэ зэпищІэжыфащ зэзыбжанэ къыщыпсэлъащ пауда кlапсэхэр, си псэр нэзэхуэсым. Апхуэдэу ныбжьыщіэхэр къеджащ за- фіыгъэкіэ ди зауэліхэм уэмрэ лыхъужьыгъэмрэ, гъащІэмрэ мамырыгъэмрэ ятеухуа усэхэм, щыжаlащ хэкупсэ уэрэдхэр. А Къыкъуэкla апхуэдэ хапсоми я кізухыу макъамэм хуагъэм щхьэкіз СССР-м и щІэту къызэІуахащ Къуэныкъуей Назир и фэеплъ гъэм и жэпуэгъуэм къыдипхъэбгъур.

Апхуэдэу Іэтауэ щекіуэ- Яхэгуауэ Михаил къыхуакlащ Яныкъуей жылэм дэт гъэфэщауэ щытащ «Совет курыт школым къыщызэра- Союзым и ЛІыхъужь» цІэ гъэпэща пэкіури. Ар теухуат лъапіэр, «Вагъуэ Плъыжь» Къэбэрдей-Балъкъэрым и медалымрэ Лениным и орцІыхухэм ящыщу япэу Со- денымрэ шІыгъуу. Адыгэ вет Союзым и Ліыхъужь щіалэр ліыгъэ хэлъу бийм ціэр зыфіаща Байсултанов пэщіэтащ зауэр иухыхукіэ. Алим и фэеплъ пхъэбгъу ТекІуэныгъэ Иным ар щыІуеджапіэм къызэрыщызэ- щіащ Австрием. Пщіэ хуа-Іуахам. 277-рэ уэгум зы- щІу, адыгэ ЛІыхъужьыр хазыІэта зауэлІыр хэтащ гъэтащ ТекІуэныгъэм и уафэгум щекіуэкіа зэхэуэ пэкіу ину 1945 гъэм Москва 45-м. А зэпэщІэувэныгъэ- и Ут Плъыжьым щекІуэкІауэ хэм хэту Алим къриудыхащ щытам. кхъухьлъати 7, щІылъэм къыщигъэуащ 2. Фин заливым и щхьэщыгум 1943 хэр куэду тралъхьащ, я фэгъэм и бжыхьэм щекіуэкіа еплъхэм пщіэ хуащіу. Апапхуэдэ зэзауэхэм ящыщ хуэдэ зэхыхьэхэм, шэч зым хэту Байсултановым хэмылъу, къытехуащ бийм къиутІып- яІэщ къытщІэхъуэ щІэблэр ща шэр, абдежми и псэр хэкупсэу гъэсэнымкіэ. щитащ. Лыхъужьым и зауэ гъуэгуанэм хэта апхуэдэ

ШЭДЖЭМ районым хиу- Іуэхугъуэхэр ягу къагъэкІы-

Аруан районым хыхьэ курыт школ №1-м и пщІантіэм щекіуэкіа зэхьыхьэр фэеплъ Днепр псым щызэпрысыхъыфІщ жимыІэу. Абы и къызыхуэтыншэу ягъэзэщІэфащ дзэ унафэщІхэм къыхуагъэув къалэнхэр. Совет Нэхъыщхьэм 1943 гъэкІа Указым ипкъ иткІэ

ЛІыхъужьхэм къыхузэІуаха пхъэбгъухэм удз гъэгъамыхьэнэшхуэ

КЪАРДЭН Маритэ.

Жэпуэгъуэм и 5-р Егъэджакіуэм и дунейпсо махуэщ

Адыгэбзэм едгъэшэч бэлыхьхэр,

е Адыгэбзэмрэ адыгэ анэмрэ

Къалэм Іэпхъуа ди къуажэгъу унагъуэм, адэжь ныгъэм къыдэхуа пхъэхэр, абджхэр, къэнжалхэр лъапсэри хэдгъэкіуэдэжынкъым, жаіэри, зэманым щіахащ. Къыкіэлъыкіуэри зи щхьэгъубжэ дэпщы-<u>екІу унэ щаухуат. Гъэмахуэ зыгъэпсэхугъуэм</u> къэкІуэжурэ хадэм илэжьыхьхэрт, унэр зэрахьэрт. Апхуэдэу щыщыткіэ, зэрыіэбэн Іэмэпсымэ, къагъэсэбэпыну хьэпшыпхэр къашэри къыщ алъхьащ, хадэм зэрелэжьынухэр кърагъзуващ. Кіэщіу жыпіэмэ, адыгэ унагъуэм псэуныгъэм теухуауэ зыхуеину псомкіи лъапсэр къызэрагъэпэщат. Куэдрэ щыгуфіыкіыну къахуихуакъым, зэхады-<u>гъуэу щіадзэри. Зэм унащхьэр къаунэщіащ: ухуэ- ми, иращіэнур гурыіуэгъуэ щыхъуакіэ.</u>

А ЛЪАПСЭМ и къекІуэкІыкІам дыгъум етІуанэу къытригъэзат. изогъэщхь си анэдэлъхубзэ адыгэбзэм - адыгэм и лъапсэм - и Іуэхур. Ар зэригъэпэщат лъэпкъ лъэрызехьэм, лъэпкъ лъэщым. А бзэмкіэ хъуар анэдэлъхубзэмкіэ яджу зэфіигъзуват лъэпкъыу щыіэм екіуэкіыурэ, апхуэдэ еджэкіэр яфІэтельыджэу щапхъэ зытрах пэщІэдзэ классхэм къыщынэри, хабзэ дахэр. А бзэмрэ хабзэмрэт курыт, адыгэ ціыхур зыщіэдэхыкіыр, хэткІи гурыхь зыщІыр.

Бзэр зэрылъэпкъыу яІурылъами, абы и къежьапІэри, и хъумакІуэри, и гъэкІуэтакІуэри адыгэ цІыхубзырат. Анэр. Адыгэ анэр. Сабийм гъащІэ езыт, жьэгур зымыгъэужьых, хабзэр зыхъумэ анэрат адыгэбзэм и ІэфІыр быным зыхезыгъащІэр, нэхъыжьми нэхъыщІэми зэрепсэльэнум хуэзыгъасэр. Екlумрэ емыкlумрэ, жыlэкІэ дахэмрэ къемызэгъ псэлъэкіэмрэ къагурызыгъаіуэр. Нэсауэ гъэса цІыху къагъэхъурт сабийм зи нэІэ темыкІ адыгэ анэхэм. Адыгэ дуней дахэ, адыгэ лъапсэ быдэ къагъэщІыфырт абыхэм. А лъапсэм къихъуам мыадыгэну игу къэкІынутэкъым, сыт щхьэкІэ жыпіэмэ адыгэлъ щіэту дунейм къытехьат, анэ быдзышэм и гъусэу адыгэ хабзэр пкърыхьат, и анэбзэм анэм хуиІэ щытыкІэр ирихьэлІэрт. нейт ар. Къызэригъэпэщырти икІи

ихъумэжырт. Быным адыгэбзэ имыщІэми хъуну япэ дыдэ адыгэ анэм игу къыщык ар Совет властыр уву зигъэ ІэнатІэ ирихьэкІын хуейт. Абы лъэпкъыбзэр шыгъуэш адыгэ лъапсэм япэ ды-

гъуакјуэр къыщејэбар. «Республикэ пщыкІутхури зэсурэтыджэр, а сурэтыр итхырт адыгэлъыр (дэтхэнэ лъэпкъ мащІэми ейм хуэдэу) мащІэ-мащІзурэ щІззыфыкІ лъэпкъ политикэм, ауэ дэ кlуэтэху нэхъ «къыдгурыlуэрт» анэдэлъхубзэм нэхърэ урысыбзэм нэхъ фейдэ къызэрыпытхынур.

ЩІэныгъэ зригъэгъуэту къулыкъу тіэкіуи къыіэрыхьэн папщіэ, урысыбзэр Іэмалыншэу, абы зыри хэзымыщІыхь адыгэбзэр ІэщІыб хъуми ущІригузэвэнышхуэ щымы-Ізу къыкъузкіа гупсысэр къипхъузтащ адыгэ анэ гумащІэм, лъэпкъхъумэм. Быным хуиІэ лъагъуныгъэм иригъэхъуэпсащ а быныр хэІэтыкіа гуэр хъуным. А хъуапсэм къигъэщ анэдэлъхубзэм псэхэх хуэхъуа гупсысэр: гъащІэм ущыпэрытынымкІэ адыгэбзэр зыкІи сэбэп хъуркъым. Ебгъэлеймэ, адыгэм адыгэбзэр щыгъупщэжауэ, урысыбзэр зэтрищыпыкІыу ищІэмэ, апхуэдэм нэхъ нэ лейкІэ еплъу, ар зы щхьэкІэ нэхъ лъагэ Аращ сытым щыгъуи классхэм хъуауэ къалъытэрэ апхуэдэхэм еджэу щІэсым нэхърэ емыджэу щехъуапсэ зэмант ар. Къулыкъу зыІыгъхэм е къыІэрыхьэну щІэхъуэпсхэм урыс бзылъхугъэхэр фэр акъыл хэлъу зымыща бащхьэгъусэ ящІырт. АбыкІэ иджыри зэ щыхьэт техъуэжырт лъэпкъыш- кlуэныр зэрыхъуфыну щытам хуэдэ къэралым къигъэувырт, абы еджахуэм я къуэшыгъэр зэрафіэіэабы дзыхь къызэралэжым. Урысым адэ-анэмрэ егъэджэныгъэ Іэна- къекІуэкІырт. ЕджапІэхэм я Іуэхур малъхъэ яхуэхъуа адыгэліым е тіэмрэ адыгэ щіэблэм и гъащіэм урыс нысэ хъуа адыгэ цІыхубзым фІыуэ зэран хохъухь. ЕджакІуэхэм фэщІ гупыр зэхуэсри, (куэдрэ лэжьыгъэм щыдэкІуэтеину Іэмал щІэныгъэ щІамыІэм и щхьэусы- гупсысами мащІэрэ гупсысами, нэхъ ягъуэтыр пэжт. Апхуэдэу гъуэр къыщалъыхъуэкІэ,

щытепщэ гупсысэхэм ещхьурэ къигъэхъуа а хэщ ыныгъэр. къызэгъэпэща хъурти, предмету нэхъыщхьэ классхэр къеІэбауэ арат.

Абыкіэ зэфіэкіакъым. Илъэсхэр урысыбзэкІэ еджэн щІидзэн хуейуэ адэ-анэхэм, хьэмэрэ мыарэзахэт? Дауэ щымытами, а унафэм тетащ егъэджэныгъэ лэжьыгъэр. ИкІи къытенащ. Мис мыбы щыгъуэ зыхыумыщіэнкіэ Іэмал имыіэу зэ дерсхэм я щхьэ кърикіуэр? къеlат лъэпкъым дыгъур, ауэ фіэкіуэдым нэхърэ къигъуэтыр нэхъыфІут зэрыгупсысэн хуейри, ар-

гуэру лъэхъэнэм зыдригъэкІуащ. Ар унафэу щыІэм я нэхъыфІыр пэжмэ, дэнэ къыздикар 80 - 90 гъэхэм лъэпкъым къихьыжа шэчыр? Нэхъ жыжьэ плъэхэр гупсысэжат: ди сабийм я зыужьыным зэран хуитщ зэрыхуейуэ предметхэм дыхуэмыхъуауэ пІэрэ зыри зыхамыщІыкІ бээмкІэ еджэныгъэм лъагъэсынуми лъамыгъэсынуми Адыгэ анэм къызэригъэпэщ ду- хыхьэн хуей зэрытщамкіэ? Дыкъыщыфіыкіыжу зыри зыхамыщіыкі инджылызыбзэр ямыщіэ сыхьэтыр лъызыгъэси. Ауэ куэд урысыбзэмкіэ къащіэн хуейуэ зэ- яхэтщ лъагъэсын къэгъэнауэ, а редубыдылІэмкІэ? Абы теухуауэ адэ-анэхэр зэхуашэсурэ щечэнджэ-къытрахыу урысыб зэмрэ есэпымрэ ужьа нэужьщ. Къэралым лъэпкъыу щым, адыгэ анэхэм я нэхъыбэм езытын. исыр зэкъуэшу, зы совет ціыхубэ урысыбзэкіэ еджэным фіэкіа нэ- унафэщіхэм адыгэ гупсыси урыс хъун хуей гупсысэр унафэщіхэм гъуэщі узыхэдэн щымыі эу къагъэу- гупсыси яіэкъым, яіэр ЕГЭ мылъаіуэмэ, тримыгъэчыныхьмэ, къагъэщІат. Лъэпкъышхуэр нэ- ват. Арами, Іуэхур къезыхьэжьахэм гупсысэщ. Сытри ящІэнущ еджа- зэрыжытіэххэщи, еджапіэ унафэхъыжьт, лъэпкъ мащіэхэр нэ- я псальэр пхрыкіри, къуажэ еджа- піэр къэзыуххэр къэпщытэны- щіыр щіэгузэвэнур нэгъуэщі хъыщІэти, адыгэр игъащІэми нэ- піэхэр трагъэуват пэщіэдзэ класс- гъэхэм пэлъэщыным щхьэкіэ. Ари предметхэрщ, пэш щхьэхуэ зыхъыжьым зэрыхуэжыІэдаІуэм и хэр адыгэбзэкІэ еджэным. Куэд зэпхыжар сабийхэм хуаІэ лъагъузэран мыбдежым къыщекlащ. ихьакъым а гъэунэхуныгъэми: къы- ныгъэраракъым, атlэ къэпщытэны-Адыгэ ціыхубэри унэгуащэным щіидзыр мыхъуу жаіэри, зэтра- гъэхэм пэмылъэща къахэкімэ, я пыкіыу, ціыхухъуи ціыхубзи я хуи- къутэжащ. Сытыт щіэмыхъуар? тыныгъэр зэхуэдэ хъуати, лэжьы- Абы иІэр зы жэуапкъым, ауэ быным е псалъэмакъ пхъашэ къызэрыра- щІыкІырщ. Хуримыкъу сыхьэт бжыадыгэ анэм ихь жэуапыращ дызы- хьэкъу сыхьэтымкіэ я щхьэ Іуэхущ тепсэлъыхьри, къыхэдгъэщынщ: зэрахуэжыр, щІэблэ Іуэхукъым. икІи адыгэ анэрэ икІи адыгэ егъэшыпхъущ» жыхуи і псалъэ дахэм и джакіуэу сабийм яхэтхэм езыхэми гъуакіуэхэм яхыубжэ хъунущ щіыбагъ къыдэтт ди къэкіуэнум и апхуэдэ гупсысэкіэт яіэр: япэ классым щыщІэдзауэ урысыбзэкІэ емыджэмэ, етхуанэ классым къыпхуегъэштэжынукъым. пэбгъэув хъунущ упщІэ: а урысыбзэмкІэ еджауэ етхуанэ классым къэкІуа сабийхэм къащта урысыб-

зэр? Сэ зыхуезгъаджэр урысыбзэщи, жысІэмкІэ жэуап схьыжыну сыхьэзыру, жызоІэ: къащтэркъым. КъахэкІынш класс къэс сабиишплІы, ауэ ари къащыхэмыкІ къохъу. Тхьэмыщкіагъэр абдежми къыщыувыІэркъым. Сабийм къыгурымыІуэ бзэмкІэ иджа предметхэмкІэ щІэныгъэ игъуэтыркъыми, урысыбзэм ирипсэлъэфрэ зэджэр къыгурыІуэу щыхъуами, къиджым тегъэщ ап і э хуэхъун лъабжьэ имыгъуэтауэ, имыІэу ирохьэлІэ. Псы Іуфэм къытелъадэ псым пшахъуэм къытена лъакъуампІэр джафэу зэрырилъэсэхыжым хуэдэу, къиджыр мэкІуэдыж. Сабийр къемыхъуліэм куэдрэ пэщіэтыфыркъым. щІэсыр щІэнэхъыбэр. АбыкІэ езы сабийхэракъым къуаншэр, я уналигъхэращ. Ауэ хэкІуадэр зи къэмыхъуу, нэхъыкіэ хъу ди бынхэращ. Пэр зыхуит сыхьэт бжыгъэм щыщу зэрыхуэпэжым, НэхъыфІкІэ и сабийм хуэхъуапсэ зы сыхьэт щІагъужу, хабзэ хъуауэ

къыхэщыркъым пэщІэдзэ класс-Еджапіэм я Іуэхури гъащіэм хэм анэдэльхубзэкіэ зэремыджам

Лъэныкъуэ едгъэзынщ дэри а зи цІэ кърамыІуэри, езы адыгэбзэ дерсхэмкіэ зыдгъэзэнщ. Адыгэбзэмрэ адыгэ литературэмрэщ адыгэ сабийр зыщыщ лъэпкъыр урысыбээм хуэкІуащ. Мыбдежым ищІэжу, а лъэпкъым къыдэгъуэадыгэ лъапсэм къедыгъуэр ещанэу гурыкіуэ гупсысэкіэм, щыіэкіэм техуэу, зэгъэзахуэ бгъэдэлъу зыгъасэр. УрысыбзэмкІи инджылызыбкіуэурэ, япэ дыдэ еджапіэм къе- зэмкіи щіэныгъэ куу игъуэтауэ кІуалІэ адыгэ сабийм занщІэу тщІынщи, адыгэ сабийр зэи урыси инджылызи хъунукъым, а лъэпунафэ къыдэкіащ. Яфіэфіат ар къитіри абы езыхэм ящыщ гуэр хуэдэу къеплъынукъым. НэгъуэшІ хэІэбапІэ а Іуэхум иІэкъым, адыгэу къэнэжын фІэкІа. Къэдгъэнэжрэ? Еттрэ апхуэдэ Іэмал? Сыт адыгэб-

Къэралым егъэджэныгъэм и пщалъэщІэ къищтамкІэ, анэдэлъхубзэмрэ литературэмрэ класс къэс хухихыр сыхьэтищщ. Абы зыри хэІэбэфынукъым, сыхьэтищым тетынущ. УзыхэІэбэни хъурэ? ЕджапІэм зэрыхуейуэ зэригъэзэхуэну зы сыхьэт бжыгъэ мащІэ гуэр яІэщи, ятригуэшэну. Абы щыщ адыгэбзэм зэлъытар еджапіэ унафэщіхэм я Іуэху бгъэдыхьэкІэращ. КъахокІ зы къэралым кърит сыхьэтищри Апхуэдэм щІэхъуэпс къулыкъум пыкІынкІэ зэрыхъунурщ Іурылъынымкіэ щіыліэнуращ. Адыгэбзэм зэрет-Аращи, адыгэ лъапсэм щызеуэ ды-«адыгэбзэм зы сыхьэт къыкІэрытчащэрэт», жаlэу ещакlуэ еджапlэ унафэщІхэр. КъыжытІэнщи, иджыпсту еджапІэхэм нэхъыбэу унафэ щызыщІыр цІыхубзхэращ. Абыхэм я нэхъыбэри адыгэщ, адыгэ анэщ.

ФГОС-м и къарур зэкІэ здынэсар еханэ классыращ. Ебланэм шыщІэдзауэ епщыкІузанэм нэсыху япэрей пщалъэм тетщи, абы ипкъ иткіэ адыгэбзэм и сыхьэт бжыгъэр зэрыхъун хуейр бзаджэу къапщ: сыхьэтитхум нэсыху. СыхьэтитІри сыхьэтищри мыхъуну абы къикІыркъым. Тхум щынагъэси къохъу, адыгэгурэ адыгэпсэрэ яІэу, сабийм адыгэбзэр фІыуэ ищІэным къишэ фіыгъуэр къызыгурыіуэ унафэщі щаіэм деж. Пщіым зы къахэкІыну пІэрэ апхуэдэу? ФІэщхъугъуейщ.

ГъащІэм къызэригъэлъагъуэмкіэ, къулыкъум лъэпкъ нэщэнэ иіэкъым. Ар къулыкъущ, лъэпкъми къупщхьэми я щхьэжкІэ къыщы-Іэш.

Мы гъэ еджэгъуэщІэм щІэпхъаджэшхуэ къэхъуащ. «Сыхьэтитхум нэс» жыхуиІэм щыщу 10 - 11-нэ классхэм къалъысыр сыхьэтищт. СыхьэтитІыр ирамытыну хуимыту зезыгъакіуэ советкіэ зэджэ уназэи Тхьэм ещІэ) къагупсысар анэ-

• Абы дегьэпІейтей

дэлъхубзэм зэредыгъуэн Іэмалщ: Зыуэ щыт къэрал къэпщытэныгъэм анэдэлъхубзэр щыхимыубыдэкІэ, абы лейуэ а сыхьэтри щіыщіыдгъун щыі экъым, зэтын хуейр урысыбзэр, есэпыр, тхыдэр, обществознаниерщ. А зы сыхьэтыр адыгэбзэмрэ адыгэ литературэмрэ я дежкіэ (предметитіым!) тіум ещанэ къудейуэ зэрыщытым, ар къызытрачым хэщІыныгъэу игъуэтым егупсысын а советым хагъэхьахэм къахэк акъым. Ди сабийхэм я сэбэп зыхэлъ унафэ бэлыхь ящІауэ къалъытэу зэбгрыкІыжащ. Аргуэрыжьщи, къыхэщащ лъэпкъымкІэ гууз-лыуз зиІэ унафэщІхэр, сабийхэр адыгэ дунейм хэшэным мыхьэнэуэ иІэр зыхуэдизыр къызыгуры уэхэр. Апхуэдэхэм къызэтранащ сыхьэти-

Адыгэбзэм едгъэшэч бэлыхьхэр куэд мэхъу. Лъэпкъыр, анэхэм къакІэлъыкІуэу, зыщыгугъыну иІэр егъэджакІуэхэращ. Сыхьэт бжыгъэр мащіэми, егъэджэкіэм и Іэмалхэр къэзгъэсэбэпынщи, урысыбзэми инджылызыбзэми къыкІэрызмыгъэхуу адыгэбзэр езгъэджынщ, жызыІэ егъэджакІуэ ерыщхэр ди куэду пІэрэ? «Сабий мыгъ ягъашхэркъым», - жыхуиІэращ. Егъэджэныгъэм къыщагъэсэбэп Іэмэпсымэхэр къыхузэрагъэпэщыну езы хуищІынури езыр зытешыныхь предметхэрщ. УнафэщІри адэанэри зыфіэліыкіыр гурэ псэкіэ лажьэрщ, зи лэжьыгъэм хэзыгъэм, хуемыджэ сабийм, улахуэ мащІэм зэпымычу иритхьэусыхэ егъэджакІуэм губгъэн нэхърэ нэхъыщхьэ къихьынукъым. Адыгэбзэ езыгъэджхэм ящыщу куэдым я гур ехуэхар, я пкъыр щІэлІар пэжщ.

Псалъэмакъыр есшэл эжынут адыгэ анэм. Хэкури Хабзэри зыхъумэхэр анэращ зыгъасэр. Быныр зэрыпсэлъэну бзэр Іурызылъхьэр анэрщ. АдыгэбзэкІэ зекІуэ адыгэ хабзэр щІэблэм дуней тетыкІэ хуэзыщІыфынур анэращ. Анэращ зэлъытар быныр лъэпкъ цІыху хъунуми абы и дежкІэ хамэу къэтэджынуми. Иджыпсту ди сабийхэм куэд яхэтщ, адыгэм бжыгъэкІэ тщыщу, ауэ адыгэкІэ ирамыгъэщІауэ. Анэ хъуахэм я нэгу щІэтын хуейщ зи бзэ къыІурызылъхьа я анэм и сурэтыр. Езым и анэм къритар и быным иритыжын хуейкъэ? Арыншауэ лъэпкъыу дышыІэфынукъым. Лъэпкъыу дышыІэныр елъытащ адыгэ унэм щыlу бзэмрэ еджапlэм а бзэм щиІэ пщІэмрэ. Быным анэбзэр ирагъэщіауэ еджапіэм щіагъэтІысхьэрэ, адыгэбзэм ират сыхьэт бжыгъэр яфіэмащізу адыгэ анэхэр къзувмэ, лъэпкъым зыкъищІэжауэ, зилъытэжауэ, зиужьыжу аращ. Армырамэ... зи кІуэдыжыгъуэр къэсауэ дылъэпкъщ.

ЗэкІэ адыгэ анэхэм ящыщ куэдым ящІэр нэгъуэщІщ: лъэІу тхылъятх я сабийхэр зи анэдэлъхубзэ зымыщІэ гупым хагъэхьэну. Хьэлэмэтщ абыхэм ящІэт адыгэлъыр къызэрымылажьэр, лъэпкъым къыдэгъуэгурыкіуэ укіытэр къазэрытемыкІуэр.

> ХЬЭЦІЫКІУ Рае, егъэджакіуэ. Урыху къуажэ.

Хабзэ хъуауэ, ди къэралым и курыт школхэм, сабий садхэм илъэс къэс щокіуэкі «Ныбжьыщіэхэмрэ абыхэм я адэанэхэмрэ папщіэ шынагъуэншагъэм и дерсхэр» фІэщыгъэр зиІэ зэхуэсхэр. Урысейпсо акцэу «Лъэсырызекlуэ ныбжьыщіэм и школ» къэралпсо сабий жылагъуэ зэгухьэныгъэм къызэригъэпэща а Іуэхугъуэ щхьэпэм мы гъэм хэтащ егъэджакіуэхэри, еджакіуэ ціыкіухэри, абыхэм я адэ-анэхэри. Псори зэгъусэу акцэм къызэщ иубыдащ УФ-м и щ ыналъэ 77-м щыщ цІыху мин 370-м щІигъу.

АКЦЭМ и къалэн нэхъыщхьэр гъуэгум тет сабийхэр абы щызекІуэ хабзэхэр зыгъэзащІэ, гъуэгу щэнхабээ зыхэлъ лъэсыры-

Шынагъуэншагъэм и дерсхэр йокіуэкі

иныж мэхъу, сабийр езыр и закъуэ школым къэкІуэни унэм кІуэжыни хуей хъумэ.

ШколакІуэхэр гъуэгум къыщыхъу транспорт къэхъукъащІэхэм щыхъумэным хуэгъэпсауэ щытащ еджапІэхэм щекІуэкІа «НыбжьыщІэхэмрэ абыхэм я адэ-анэхэмрэ папщІэ шынагъуэншагъэм и дерсхэри». Ди гуапэ зэрыхъущи, а акцэм жыджэру хэтащ ди республикэм щылажьэ школхэри. Абыхэм ящыщ дэтхэнэми щрагъэкіуэкіащ апхуэдэ зэхуэсхэр, хабзэхъумэ лэжьа-

зекІуэу гъэсэнырщ. Іуэхум и мыхьэнэр нэхъ кІуэхэри, гъуэгу плъырхэри, адэ-анэхэри я хьэщізу. А псори зытет дэфтэрхэр, къызэрыщ сурэтхэр акцэм и къызэгъэпэ-

> щакіуэхэм Интернеткіэ хуагъэхьащ. Иджыблагъэ къапщытэжащ Іуэхугъуэм кърикІуахэр. Абыхэм къызэрагъэлъэгъуамкіэ, Къэбэрдей-Балъкъэрым щыщу дерс тхылъхэр. нэхъыфіхэр ирагъэкіуэкіауэ къалъытащ Прохладнэ районым хыхьэ Пролетарскэ къуажэм дэт курыт школым и егъэджакіуэ Ульяновэ Ольгэ, Шэджэм районым хыхьэ Лашынкъей жылэм дэт курыт школ №2-м

• Школ хъыбархэр

Тхьэзэплъыж ФатІимэрэ абы и гъэсэнхэмрэ. Абыхэм къыхуагъэфэщащ акцэм и жэрдэмщІакІуэ «ЛъэсырызекІуэ ныбжьыщІэм и школ» къэралпсо сабий жылагъуэ зэгухьэныгъэм къыбгъэдэкі щіыхь, фіыщіэ

химиемрэ

биологиемрэ

Урысейпсо Іуэхум жыджэру хэтахэм, абы пашэ щыхъуахэм дохъуэхъу гъэ еджэгъуэр узыншэу, бэіутізіуншэу ирахьэкіыну.

ТАМБИЙ Линэ.

щезыгъэдж

Дэтхэнэ зы цІыхуми къыхуохуэ зэплъэкіыжу и Іуэхущіафэхэр, и зэфіэкіхэр къыщипщытэж, зригъэхъуліэну зыщіэхъуэпс и мурадхэр щызэпилъыт зэман. Апхуэдэщ «Ногай давысы» («Нэгъуейхэм я макъ») газетым и редактор нэхъыщхьэ, ціыху гуащіафіэ Атуовэ Алтынай. Бзылъхугъэ гуапэр илъэс бжыгъэ дахэ щрикъум ирихьэл эу зыхуэдгъэзащ зыпэрыт ІэнатІэм, и лэжьэгъухэм, и унагъуэм зэрахущытым, цІыхубз насыпым, гъащіэм хуиіэ еплъыкіэхэм теухуа упщІэхэ́мкІэ.

- Алтынай, уи юбилейм ирихьэлізу сыт хуэдэ тыгъэкіз гъащІэр къыпхуэупсэну ущыгугърэ? Уи хъуэпсапіэ щэхухэм я кіапэлъапэ къытхузэјупхамэ арат...

- Пэжщ, къэбгъэщ ар илъэс бжыгъэ пыухыкІам щынэблагъэкІэ зэфІэбгъэкІахэр кхъузанэм щІэбгъэкІыжурэ зэпыболъыт. Си щхьэкіэ, иджыпсту апхуэдэ щытыкіэщ сызэрытыр. БлэкІа илъэсхэм зэзгъэхъуліахэм сроплъэж, дяпэкіэ къыспэщылъ къалэнхэм согупсыс. Мурадхэр куэд хъуми, зэкlэ абыхэм сакъытеувыlэнкъым. Си Іэнатlэм творческэ ехъуліэныгъэ мымащіэ щызиІэми, абы арэзы сытехъуэу сытысыжыркъым, сыту жыпіэмэ журналистыр зэпымыууэ щІэм и лъыхъуакІуэу щытын хуейщ. Аращи, къэкіуэнум фіыкіэ сыщыгущи, къэкіуэнум фівікіэ сыщы у-гъыу, Іуэху бгъэдыхьэкІэщІэхэр сиІэу си юбилейм сыІуощІэ. - АнэдэлъхубзэкІэ къыдэкІ газе-

тым илъэсипщіым щіигъуауэ уриунафэщІщ. Бзылъхугъэ-унафэщіу ущытыныр уи дежкіз тынш хьэмэрэ къогугъуэкірэ? УнафэщІу ущытыныр икІи

гугъущ икІи тыншщ. УнафэщІым хэлъын хуей хьэлхэм ящыщ Тхьэм къызбгъэдилъхьауэ къыщІэкІынщ. Си адэр «Эркин-Юртский» совхозым илъэс зыбжанэк і эбухгалтерэкономисту щылэжьащ. Сызэреплъымкіэ, абы щапхъэ тесхащ цІыхухэм уадэлэжьэфын папщІэ ахэр къыбгурыІуэн, Іуэхум захуагъэ хэлъу убгъэдыхьэн зэрыхуеймкІэ. СызэрыцІыкІурэ сощІэж ди унагъуэр ціыху кіуапізу, си адэр куздым чэнджэщэгъу яхуэхъуу, и Іуэху еплъыкіэм куэд арэзы къытехъузу, пщІэшхуэ къыхуащІу зэрыщытар. Лэжьыгъэм къыщощхьэпэ зэгурыІуэныгъэр, зым адрейм дзыхь хуищІыныр, ехъулІэныгъэ узэриІэнум шэч къызэрытумыхьэр. Къыхэгъэщыпхъэщ ціыху къэс хьэл-щэн зырыз, насып, гъащІэ зэхуэмыдэ зэраГэри. Языныкъуэхэм деж ахэр къыбгурыІуэн папщІэ психологыч ущытын хуей мэхъу. Мытыншми, къызэхъулІэу къызолъытэ.

Журналист, унафэщІ, унэгуащэ къалэнхэр къохъуліащ, зыр адрейм зэран хуэмыхъуу. Абы и лъэныкъуэкіэ, дауи, дэіэпы-къуэгъу, щіэгъэкъуэн къыпхуэхъу щыі эу къыщі экіынщ...

- Дауи, апхуэдэщ си унагъуэр - си анэр, си шыпхъухэр, си щхьэгъусэр,

Си гъащіэр АТУОВЭ Алтынай: Іыхьлыхэмрэ ныбжьэгъцхэмрэ къыздагъэщІэращІэ

• Юбилей

жьэгъухэмрэ си гъащіэр къызда- гъэлъагъуэмэ, тхакіуэ ціэрыіуэ Кагъэщіэращіэ, лэжьыгъэр къыздагъэпсынщіэ. Гъащіэмсыхуэарэзыщ си анэмрэ си шыпхъухэмрэ си Іуэху зэІумыбзхэр къызэрыздагъэпсынщіэм, си гуфіэгъуэхэр къызэрыздагъэлъапІэм, си гукъеуэхэмрэ ехъуліэныгъэхэмкіэ садэгуэшэну Іэмал сызэриІэм папщІэ. Си щхьэгъусэр сыт щыгъуи си щІэгъэкъуэнщ, си дэІэпыкъуэгъущ. Ди бынхэр - ди гуф Іэгъуэшхуэщ.

Алтынай, укъыщыхъуа Эркин-Юрт къуажэм теухуауэ нэгъабэ дунейм къытехьа тхылъыр зытхахэм уэри уащыщщ. Абы узэрыхэлэжьыхьам и гугъу къыт-

Си къуажэгъухэм сатетхыхьыну Іэмал сызэриІар гуапэт. СызэрыцІыкІурэ къыздэгъуэгурыкІуэ ціыхухэм ятеухуауэ дгъэхьэзыр лэжьыгъэр гъэщіэгъуэнт икіи жэуаплыныгъэ зыпылът. Ди къуажэм и цІэр зи ехъулІэныгъэкІэ, зэфіэкікіэ, щіэныгъэкіэ зыгъэіуахэм, щІэблэм щапхъэгъэлъагъуэ яхуэмащіэтэкъым - тхакіуэхэр, щіэныгъэліхэр, сурэтыщіхэр, дохутырхэр, егъэджакІуэхэр, мэкъумэш хозяйствэм и ветеранхэр, жылэм и <u>сыт нэхъ уигу къинэжар?</u> тхыдэм лъэужь дахэ къыхэзына

паев Иса удэлэжьэну щІэщыгъуэт. Ар тхылъ къыдэгъэкІыным, лэжьыгъэр цІыхухэм ягу нэсу гъэхьэзырыным хуэІэзэ лэжьакІуэшхуэщ.

- Сыт хуэдэ хьэл-щэн нэхъыщхьэ журналистым хэлъын хуейуэ къэплъытэр?

- Нэхъыщхьэращи, журналистыр сыт щыгъуи пэжым и телъхьэу щытын хуейщ. ИтІанэ, цІыхухэм епсэлъыліэфу, бгъэдыхьэкіэ къахуигъуэтыфу щытыпхъэщ. Тхыгъэр фІагъ хэлъу и зэманым гъэхьэзырын хуейщ. Абы и лъэныкъуэкіэ, журналист ныбжьышіэхэм я тхыгъэхэр и чэзум къатми, нэхъыжьхэм ядэплъейуэ абыхэм я фІагъым нэхъ егугъуамэ нэхъыфІт. Ди жагъуэ зэрыхъунщи, Урысейм и журналист ціэрыіуэхэр щіэхщІэхыурэ къытхуеблагъэркъым, ди деж мастер-классхэр щатын хуэдэу. Ауэ, согугъэ ди ныбжьыщІэхэм журналистикэм и хабзэхэр, и жанрхэр я лэжьыгъэхэм нэсу къыщагъэсэбэпыну, гулъытэншэ ямыщІыхъуахэм я ціэ къипіуэну гуапэт. ну. Журналист іэщіагъэр гъэщіэ-Апхуэдэхэр Эркин-Юрт жылэм и гъуэнщ, ар зэрезгъэф эк Іуэнырщ зи яужь ситыр.

- Уи гъащіэ гъуэгуанэм урип-лъэжмэ, къохъуліахэм ящыщу

- Си гъащіэр къызэрекіуэкіамкіэ ди бынхэр... Тыхьлыхэмрэ ныб- цТыху пщТы, щэ бжыгъэхэр. Къэб- сыарэзыщ икТи зыкТи сыщТе-

гъуэжыркъым. Сабиигъуэ дахэ, гукъинэж си ащ (унагъуэм сранэхъыщІэти, зэпымыууэ гулъытэ къысхуащІырт). Санкт-Петербург сыщеджэу къэзгъэзэжа нэужь, Къэрэшей-Шэрджэс япэщІыкІэ Республикэм и телевиденэм сыщылэжьащ. Иужькіэ «Ногай давысы» газетым сагъэкІуащ. АдэкІи апхуэдэу гъащІэм сехъулІэну сыщо-

- Къэрэшей-Шэрджэс теле-журналистикэм и тхыдэм уи цІэр нэтынхэр езыгъэкІуэкІ япэ цІыхубзу зэрыхыхьар узэрыгушхуэ хъунщ. Апхуэдэу «Ногай давысы» газетым и япэ бзылъхугъэ редактор нэхъыщхьэ узэрыхъуар жэуаплыныгъэшхуэ зыпылъщ. Япэу ущытынымкІэ сыт уи къару къигъэхъуапІэр?

- Пэжщ, телевиденэми газетми щызи а ехъул эныгъэхэм срогушхуэ. Абы къыдэкІуэу ар икІи жэуаплыныгъэ ин зыпылъ Іэнатіэщ. Гъэщіэгъуэныракъэ, жэуаплыныгъэ зэрысхьыр быдэу зэрызыхэсщІэращ къару къысхэзылъхьэри. Телевиденэм анэдэлъхубзэкІэ нэтынхэр япэу дгъэхьэзырын шышіэддзам къызгурыіуэрт си Іуэху бгъэдыхьэкІэм, си зэфІэкІым куэдзэрелъытар. КъищынэмыщІауэ, си лъэпкъэгъухэм си фэ зэрыраплъынур хьэкъыу спхыкати, хуэдэ Іуэхури ныкъусазэрызэфІэсхыным ныгъэншэу зэрызэфІэсхыным яужь ситт. Нобэр къыздэсым абы сытетщ. Республикэм и хъыбарегъащІэ ІэнатІэхэр къапщтэмэ, ди нэхъыфІ дыдэхэм газетыр ящыщщ.

- Дэтхэнэ зы бзылъхугъэми хуэдэу, удз гъэгъахэр фіыуэ плъагъуу къыщіэкіынщ.

Пэжщ. Удз гъэгъахэр сфіэфі дыдэщ, сыту жыпІэмэ я теплъэ къудейм гукъыдэжрэ дэрэжэгъуэрэ къуат, ІуэхуфІхэм, гуапагъэм ухуагъэуш. Абы ящыщ гуэрым и цІи къисіуэну сыхуейкъым. Шіыуэпсым къигъэщІа, дахагъэм и нэщэнэ дэтхэнэ зы удз гъэгъари фІыщ.

Алтынай, уи махуэмкІэ сынохъуэхъу, узыншагъэ, гуапагъэ, насып уијэну, уи хъуэпсапіэхэр къо-Тхьэр арэзы къыпхухъу.

ДЭБАГЪУЭ Кърымхъан.

• Гъэлъэгъуэныгъэ

Фащэмрэ зэманымрэ

Сэралъп Мадинэ и Арт- щигъэлъэгъуауэ **центрым Мусэ Марие и** щытащ. сурэтхэм я гъэлъэгъуэны-<u>гъэ къыщызэlуахащ фо-</u> лlыхъужьхэм <u>кІадэм и 27-м.</u>

ЗЭМАН куэд хъуауэ Марие иІа хъуэпсапІэр иджы къехъулІащ. Абы «Отражение» зыфІища и выставкэмкІэ къыдигъэцІыхуа ныбжьыщІэ 22-м адыгэ фащэ куэд щауэ яющ. Хэт, и нэхъыжьхэм къащІэна хьэпшыпхэр езым фащэ щригъэдым кІэрилъхьэжащи ирогушхуэ, хэти, и анэр унагъуэ зэрихьа фащэр езым хуэхъуу ирыригъэдыкІыжащи, хуэсакъыу ехъумэ. Дэтхэнэми къызэрыгуэкІ щыгъынрэ адыгэ фащэрэ щыгъыу сурэтзэгуэдзэ щ ауэ ди пащхьэ кърегъзувэ Марие. Нэхъ дахэр, екlур, шэч хэмылъу, фащэращ. Фа-

щэм цІыхум и теплъэм зэрызригъэхъуэжыр гъэлъэгъуэныгъэм кърихьэлІа куэдым къыхагъэщащ. Дэтхэнэ сурэтми кіэщіэтхэжащ ціыхум фащэ щІригъэдам и щхьэусыгъуэр, ар щатІэгъа иужькіэ зыхащіэ гурыщіэ-

Марие илъэс 33-рэ мэхъу. Къэбэрдей-Балъкъэрым къыщалъхуа сурэттех пщащэр унагъузу Москва щоп-

Выставкэм хэта ящыщ Шопар Алан гъэлъэгъуэныгъэр къыщызэ-Іуахым къэпсэлъащ.

- Фащэр игукІэ, и псэкІэ къэзымыщтэм ипкъ ирилъхьэнукъым. Ap фІыуэ зылъагъухэр нэхъыбэ хъуну си гуапэщ, мы гъэлъэгъуэныгъэри а Іуэхум хуэщхьэпэну сыщогугъ. Фащэм инєІшиму гъэщІэнукъым, жумыІэни жыуи-

гъэlэнукъым, абы уи гупсысэкlэми дуней те- ектым тыкІэми зрегъэхъуэж. Ди Интернетым я нэхъ ектур нэхъыбэрэ къэт- гъэщтэгъуэну щтэху, ди щхьэ нэхъ лъапІэ хащ. хъуну аращ.

сэу. Лъэпкъ щхьэхуэныгъэ- щІэупщІэр иужьрей зэма- жаІэ зыкъыщацІыхужыр. хэр къытещу иджы ещанэ ным куэдкіэ нэхъ ин зэры- Фіыщіэшхуэ яхуэсщіыну сыхъуар щыслъагъум, сыщы- хуейт сыт и лъэныкъуэкІи гъэпэщабы. «Отражение»-м гуфІыкІри, цІыхухэм садэи пэ ита выставкэхэр Москва гуэшэн мурад сщ ащ. Про-

ШЫШ лъэпкъ фащэм и махуэм и иужькіэ, Кавказ Ищхъэрэм закъуэкъым ар щыщыттіэ- щыпсэухэм я мызакъуэу, ди гъэн хуейр, фэилъхьэгъуэм къэралым ис куэдым яфІэ-

Дыхуей-дыхуэмейми, Сыкъыщалъхуа къалэм лъэпкъхэм яку дэлъ зэщщызияпэ гъэлъэ- хьэщыкІыныгъэр кІуэ пэтми гъуэныгъэщ, - жеlэ Мусэм. - докlуэсыкl. Фащэр щытlэ-Мы пэшым щІэс куэдми ди гъэныр зыхъумэжыныгъэм адэшхуэ-анэшхуэхэми фа- и зы Іыхьэщ. Си лІыщэ щызымытІэгъа яхэтщ. хъужьхэм ящыщ куэдым Адыгэ фащэм и пщІэр, и фащэ щатІэгъа иужькІэу зыкъысщІэзыгъэкъуа псоми. Ахэр мыхъуатэмэ, сэ схузэфІэкІам и зы Іыхьи си къару къихьынтэкъым. Фигу ирихьамэ, си гуапэщ, - захуигъэзащ Марие къызэхуэ-

> сахэм ТхьэмахуитІкІэ екіуэкіыну гъэлъэгъуэныгъэм дэтхэнэри еплъыну Іэмал щыІэщ.

ЩОМАХУЭ Залинэ. Сурэтхэр Къарей Элинэ трихаш.

Γy зылъытапхъэ

Инджылызыбзэр зэвгъэщІэну фыхуеймэ

Илъэс 30-кІэ Америкэм щылэжьа егъэджакІуэм инджылызыбзэкІэ хуиту фытхэу, фыкъеджэу икІи фыпсалъэу фригъэсэнущ.

Ар ядолажьэ:

- зи ныбжьыр илъэси 8 -15-м ит сабийхэм; - студентхэм, бали-

гъхэм, бизнесменхэм. Курсым зезыгъэтххэр тхьэмахуэм щэ къекІуэ-

лІэнущ, тхьэмахуэ зэхуакуу 5-кІэ еджэнущ. Япэ дерсыр пщІэншэу щытынущ. Инджылызыбзэ

джыну хуейхэр 8-967-417-78-85 телефонымкІэ фыпсалъэ хъунущ.

TTT

«Ногай давысы» газетым и редактор нэ-хъыщхьэ, КъШР-м щІыхь зиІэ и журналисткэ Атуовэ Алтынай «Зелёная лампа» теленэтыным къыщысцІыхуащ. УрысыбзэкІэ екіуэкіыу щыта а нэтыным а зэманым щі эупщі эшхуэ иі эт.

АБЫ и хьэщіащ ди тхакіуэ, усакіуэ ціэрыіуэхэу Капаев Суюн, Кумратовэ Чэлдыхъан, нэгъуэщІ творческэ цІыхухэри. А нэтыныр езыгъэкІуэкІым и мурадт къригъэблэгъахэр телевизореплъхэм яригъэцІыхуну, абыхэм я зэфІэкІым хигъэгъўэзэну, щылажьэ унэтІыныгъэм щыІэ зыужьыныгъэм теухуа я Іуэху еплъыкІэхэр къаригъэІуэтэну. Гу зэрылъыстамкІэ, Алтынай нэтын къэс Іуэху бгъэдыхьэкІэщІэхэр къигъэсэбэпырт, нэхъ щІэщыгъуэ зэрыхъуным хущІэкъуу. «ХъыбарыщІэхэр» щригъэкіуэкіым абы къыгурыІуащ макъ дахэкіэ Тхьэр къыпхуэупса къудейкІэ а ІэнатІэр къызэромыхъулІэнур, атІэ телевизореплъхэм ягу удыхьэн папщі зузытепсэльыхь Іуэхум фіьуэ ущыгъуазэу, ар зэрыпэжым шэч къытумыхьэу ущытын зэрыхуейр.

Мытыншу къилъытэми, Алтынай и лэжьыгъэр фіыуэ елъагъу. Курыт еджапіэм зэрыщеджэрэ ІэщІагъэ щэху зригъэгъуэтыну ар хущ Іэкъуакъым, ц Іыхущ Гэхэр зригъэц Іыхуныр сыт щыгъуи фіэгъэщіэгъуэнт. Къэбгъэлъагъуэмэ, Атуовэ Алтынай Къэрэшей-Шэрджэсым нэгъуеибзэкІэ нэтынхэр езыгъэкlуэкla и япэ бзылъхугъэ тележурналистщ. И нэтынхэр нэхъыбэу зытегъэщІауэ щытар щІэныгъэлІхэртэкъым, атІэ жыджэру псэу къызэрыгуэкІ къуажэдэсхэрт, иригъэблагъэхэр куэдкіэ щапхъэ зытепх хъунхэт.

ЕхъулІэныгъэ куэд щызыІэригъэхьа телевиденэр игу пымыкІми, «Ногай давысы» газетым и редактор нэхъыщхьэ къулыкъур къыщыхуагъэфащэм, Алтынай и анэдэлъхубзэм хуиГэ лъагъуныгъэр текТуэри, абы арэзы техъуащ. Атуовэр зэпымыууэ хущокъу зэфІэкІзиІэ и лэжьакІуэхэм нэхъри зэры зригъэужьыным, ахэр щІэхэм зэрытригъэгушхуэным, зэрызэкъуигъэувэным.

Зи бынхэр, унагъуэр фіыуэ зылъагъу унэ- ліэныгъэ. гуащэм къехъуліащ зи іэщіагъэм хуэіэйжь унафэщІ къищІыкІын. Алтынай къызэрилъытэмкіэ, ар и фіыгъэщ профессиональнэ

лъагап1э зригъэгъуэтыным сыт щыгъуи хуэхьэзыру къызэрекіуэкіам, гупыфі зэрыхэхуам. Абы и фіыгъэ хэлъщ дэіэпыкъуэгъу хъуну хьэзыр щхьэгъусэ зэриІэми.

«Ногай давысы» газетым щІэх-щІэхыурэ сыщыщіыхьэ къохъури, зэи срихьэліакъым ар и макъ Іэтауэ и лэжьакІуэхэм щепсалъэ. Гу зылъыптэращи, газетым зэхъуэкІыныгъэхэр къышыхъуащ, ар нэхъри шІэшыгъуэ, шхъуэкІэплъыкІэ хъуащ, кІуэ пэтми йофіакіуэ.

Газетым и редакцэм куэд къокІуалІэ, хэти фІыщІэ ящІыну, хэти Іуэху зэІумыбзхэр ягъэзэкІуэжын мурадкІэ. Алтынай дэтхэнэми гуапэу ІуощІэ икІи цІыхур къызытекІухьа Іуэхур зэфіегъэкі. Мы махуэхэм зи илъэс бжыгъэ дахэр зы-

гъэлъапІэ Атуовэ Алтынай нэгъуей лъэпкъ журналистикэм зригъэужьащ, ныгъэфіхэр хуищіащ. Зригъэхъуліа лъакъыщымыувыlэу лъагапіэщіэхэм хуэкіуэ бзылъхугъэ гуащіафіэр ехъуузыншагъэ, цІыхубз насып щремыщІэ!

АДЖЫКЪУЭ Сэкинат.

• Футбол

ЗэхэгъэкІыгъуэр къоблагъэ

Къэбэрдей-Балъкъэрым фут- къуажэм щытемыкІуэфмэ. болымкіэ и мыгъэрей чемпионатыр иухыным къэнэжар джэгугъуипліщ. Кіуэ пэтми нэхъ Іупщі мэхъу абы щытекІуэнухэмрэ гуп нэхъыщхьэм къыхагъэкІынухэм-

къыщІэкІынущ Къэбэрдей-Балъкъэрым 2016 гъэм футболымкІэ и запчасть»-р Псынэдахэ щытекІуэн хуейщ щІыпІэ «Родник»-м. Къыхамедалхэр къазэры эрыхьар на уэ хуэдэу хъунущ, абыхэм къакіэлъеіэ «Союз-Сэрмакъыр» Бабугент

Иужьу зэхэта джэгугъуэм зэхьэзэхуэм пашэныгъэр щызыІыгъ командитІми очко щырыщ я унэм щыхагъэхъуащ. Абы къыхэкІыу япэ, етІуанэ увыпІэхэр зыубыдынур наІуэ хъуащ. Къэнэжар жэз медалхэр зылъысынухэращ. Абы иризэны-ЩЭБЭТ къакіуэ къэтщіэну къуэкъу, республикэм и нэгъабэрей чемпионымрэ Джылахъстэнейм и командэ закъуэмрэ Тэрч къалэм чемпионыр. Абы папщІэ «Авто- щызэхуэзати, япэ къекІуэкІыгъуэми хуэдэу, къэхъундэсхэр 1:0-у текІуащ. Иджы абыхэм я очко бжыгъащіэми, бахъсэндэсхэм дыщэ гъэр зэхуэдиз хъуащ икіи, апзэхьэзэхуэр иухмэ. «Къэхъуныр» япэ ирагъэщынущ, езыхэр щызэдэджэгуам

нэхъыф ам къыхэк ыу.

Зэпеуэм шыпашэхэм я Іуэхур зэхэк ами. гүп нэхъышхьэр зыбгынэнухэр иджыри нэсу наlуэкъым. Пэжщ, епщыкіутіанэу зэкіэлъхьэужьу къыхагъэщІа «Іэдиихум» абы етІанэгъэ щищІэжын щыІэкъым, ауэ иужьу къегуэуа «Кэнжэр» иджыри мащІэ́у ныкъуэкъуэфынущ.

Иужьрей джэгугъуиплым бэнэныгъэ гуащІэ къащыпэщылъщ «ЛогоВАЗ»-м, «Родник»-м, «Спартак-Налшыкым», «Бахъсэным». Абыхэм ящыщу хэт лей хъунуми иджыпстукІэ къэлъытэгъуейщ. Псори щызэхэк ынур зэхьэзэхуэм и иужь дыдэ махуэрауэ къыщІэкІынущ. АдэкІэ щыгъуазэ фыхуэтщІынщ

Къэбэрдей-Балъкъэрым лымкіэ и гуп нэхъыщхьэм иужьу шызэхэта зэlущlэхэм къарикlуа бжыгъэхэм: «Кэнжэ» (Кэнжэ) - «Іэдииху» (Іэдииху) - 3:1, «Нарт» (Нарткъалэ) - «Псыгуэнсу» (Псыгуэнсу) -3:2, «ГорИс-179-Кавказкабель» (Прохладнэ) - «Бедик» (Аргудан) -6:2, «Тэрч» (Тэрч) - «Къэхъун» (Къэхъун) - 0:1, «Велес» (Къэрэгъэш) «Бахъсэн» (Бахъсэн) - 6:3, «Автозапчасть» (Бахъсэн) - «Спартак-**Налшык-Д**» (Налшык) -«Союз-Сэрмакъ» (Налшык) - «Родник» (Псынэдахэ) - 4:0, «ХьэтІохъу-щыкъуей» (ХьэтІохъущыкъуей) -«ЛогоВАЗ» (Бабугент) - 2:2.

бель» 10. «Псыгуэнсу» «ЛогоВАЗ» «Бахъсэн» «Родник» 14. «Спартак-Налшык-Д» «Кэнжэ» 16. «Іэдииху» ХЬЭТАУ Ислъам.

7 6 **5 6 3** 0 20 21

Командэхэр

«Тэрч»

«Нарт»

«Велес»

«Бедик»

«Къэхъун»

«Автозапчасть»

«Союз-Сэрмакъ»

«ХьэтІохъущыкъуей»

«ГорИс-179-Кавказка

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаІэта Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкІэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкІэр зэтехуэ зэпыту

Къэбэрдей-Балъкъэрым футболымкІэ и гуп

нэхъыщхьэм зэхьэзэхүэр зэрыщекіуэкіыр

Дж. Къ. 3. ФІ.

23 2

19 17 4

26

26

26

26

26

25

26

26

26

T.

99-27

91-39

78-37

79-72

57-59

11 | 43-54 | 32

13 | 58-82 | 27

48-92

32-82

3 16 50-100 24 4 16 47-74 22 7 14 46-49 22

65-31 55

66-59 44

55

43

18 11

Бицу Жаннэщ.

3

10

13

10 7 9 59-61 37 11 3 12 60-60 36

федеральнэ пощт зэпыщІэныгъэхэмкІэ и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10 Газетыр 1994 гъэм мэкъуауэгъуэм и 14-м Печатым и

хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ ІуэхущІапІэм №Н-0065-м щІэту ятхащ. Зы илъэсым газетыр 250-рэ къыдокІ.

«Тетраграф» ООО-м щытрадзащ. КъБР, Налшык къалэ, Лениным и уэрам, 33

Мы къыдэкІыгъуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ Къаншокъуэ Эллэ, редактору ЖьэкІэмыхъу Маринэ, корректорхэу Щоджэн Иннэ (1, 2-нэ нап.), Щоджэн Заирэ Газетыр Іэ тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м (3, 4-нэ нап.). КомпьютеркІэ газетым и теплъэр ящІащ Дол Маринэ, Ныр Саидэ, Щомахуэ

> Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер ІэнатІэм щагъэхьэзыращ. Газетым Іэ традзэн хуейщ сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ. Индексыр 51531 •Тираж 3.414 • Заказ №1550

Марианнэ, Бещто Оксанэ, сурэтхэм елэжьар

Редактор нэхъыщхьэм и япэ къуэдзэ - жэуап зыхь секретарь ЖЬЭКІЭМЫХЪУ Маринэ

Редколлегием хэтхэр

ХьэфІыцІэ Мухьэмэд (редактор нэхъыщхьэ), Жыласэ Заурбэч (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Ширдий Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Къардэн Маритэ, НэщІэпыджэ Замирэ, Хьэжыкъарэ Алик, ЩхьэщэмыщІ Изэ.

Езыгъэтхахэр «Адыгэ псалъэ» газетыр КъБР-м и Парламентымрэ Правительствэмрэ ирагъэтхащ (учредителхэр).

КъыдэзыгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщІапІэр 360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республи-Лениным и уэрам, 5

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщхьэм, секретарым 42-56-19; редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэхэм - 42-63-64, 40-48-54, 40-06-33; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82; секретариатым - 42-22-66.

КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкІэ, жылагъуэмрэ лъэпкъ ІуэхухэмкІэ - 42-22-86; къуажэ гъащІэмрэ экономикэмкІэ - 42-57-59; щэнхабзэмкІэ - 42-75-36; обозревателхэм - 42-22-89; хабзэхъумэ ІуэхущІапІэхэм ядэлэжьэнымкІэ - 42-60-53; хъыбарыщІэхэмкІэ, спортымрэ письмохэмкІэ - 42-22-88; егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ - 40-15-31; зэдзэкІакІуэхэм - 42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; бухгалтерием - 40-69-32; кэ, Налшык къалэ, О ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер ІэнатІэм - 42-26-41; сурэттехым - 42-75-78.